

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (andra avdelningen)

den 5 september 2014*

”Konkurrens — Koncentrationer — Förlagssektorn — Beslut varigenom en koncentration förklaras förenlig med den gemensamma marknaden under förutsättning att en del av tillgångarna säljs vidare — Beslut att godkänna förvärvaren av de avyttrade tillgångarna — Beslut som antagits efter tribunalens ogiltigförklaring av det ursprungliga beslutet i samma ärende — Berättigat intresse av att få saken prövad — Åsidosättande av artikel 266 FEUF — Åsidosättande av åtagandena enligt det villkorade beslutet om godkännande — Åtskillnad mellan villkor och ålägganden — Principen om förbud mot retroaktiv tillämpning — Bedömning av förvärvarens anbud — Förvärvarens oberoende ställning i förhållande till överlåtaren — Maktmissbruk — Motiveringsskyldighet”

I mål T-471/11,

Éditions Odile Jacob SAS, Paris (Frankrike), inledningsvis företrätt av advokaterna O. Fréget, M. Struys och L. Eskenazi, därefter av O. Fréget, L. Eskenazi och advokaten D. Béranger och slutligen av O. Fréget och L. Eskenazi,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företräd av C. Giolito, O. Beynet och S. Noë, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

Lagardère SCA, Paris, företrätt av advokaterna A. Winckler, F. de Bure, J.-B. Pinçon och L. Bary,

och av

Wendel, Paris, företräd av M. Trabucchi, F. Gordon och A. Gosset-Grainville, avocats,

intervenienter,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut C(2011) 3503 av den 13 maj 2011, i ärende COMP/M.2978 – Lagardère/Natexis/VUP, till följd av tribunalens dom av den 13 september 2010, Éditions Odile Jacob mot kommissionen (T-452/04, REU, EU:T:2010:385), genom vilket kommissionen återigen godkände Wendel Investissement som förvärvare av tillgångar som överlätits enligt de åtaganden som medföljde kommissionens beslut av den 7 januari 2004 om godkännande av företagskoncentrationen Lagardère/Natexis/VUP,

* Rättegångsspråk: franska.

meddelar

TRIBUNALEN (andra avdelningen),

sammansatt av ordföranden M.E. Martins Ribeiro, samt domarna S. Gervasoni (referent) och L. Madise,

justitiesekreterare: handläggaren C. Kristensen,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 6 maj 2014,

följande

Dom

Bakgrund

- 1 Genom beslut 2004/422/EG av den 7 januari 2004 om att förklara en företagskoncentration förenlig med den gemensamma marknaden och EES-avtalets funktion (ärende nr COMP/M.2978 – Lagardère/Natexis/VUP) (sammanfattning i EUT L 125, s. 54), (nedan kallat beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004), godkände Europeiska gemenskapernas kommission den första intervenientens, Lagardère SCA, uppköp av företagsdelen "Editions" för Europe de Vivendi Universal SA, Vivendi Universal Publishing SA (nedan kallat VUP).
- 2 Godkännandet var förenat med villkor avsedda att säkerställa att Lagardère uppfyllde de åtaganden, fastställda i detta beslut, som det hade accepterat i förhållande till kommissionen i syfte att göra företagskoncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden. Bland dessa åtaganden fanns överlåtelse av en betydande del av VUP:s (sedermera Editis) tillgångar till en eller flera i förhållande till Lagardères självständiga förvärvare.
- 3 I syfte att fullgöra sina åtaganden var Lagardère bland annat skyldigt att utse en i förhållande till detta bolag och till Editis oberoende fullmaktshavare som skulle erhålla ersättning av Lagardère enligt villkor som inte inverkar på fullmaktshavarens goda utförande av uppdraget eller på vederbörandes oberoende.
- 4 Den 5 februari 2004 godkände kommissionen revisionsbyrån S., företrädd av dess ordförande B., som fullmaktshavare tillsammans med förslaget i vilket byråns fullmakt definierades, som ingavs den 30 januari 2004.
- 5 Den 9 februari 2004 utnämnde Lagardère revisionsbyrån S. som fullmaktshavare.
- 6 Lagardère tog kontakt med flera företag, bland annat sökanden, Éditions Odile Jacob SAS, som skulle kunna förvärva de tillgångar som såldes vidare. Sökanden visade intresse för förvärvet. Genom telefax av den 28 april 2004 meddelande detta bolag sitt erbjudande om förvärv till Lagardère.
- 7 Den 28 maj 2004 – efter det att Lagardère hade meddelat att det valt ut erbjudande om förvärv från fem potentiella förvärvare, bland annat sökanden, men att det skulle bevilja exklusivitet till en av dem, nämligen den andra intervenienten, Wendel Investissement SA (sedermera Wendel) – nådde Lagardère ett förslag till överenskommelse med det sistnämnda företaget om förvärv av Editis tillgångar.
- 8 Lagardère begärde genom skrivelse av den 4 juni 2004 att kommissionen skulle godkänna Wendel som förvärvare av tillgångarna.

- 9 Den 5 juli 2004 framställde kommissionen sin sammanfattande rapport, med slutsatsen att Wendels anbud var förenligt med de kriterier för godkännande av förvärv av tillgångarna som fastställts i Lagardères åtaganden såsom de definierats i beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004.
- 10 Den 8 juli 2004 väckte sökanden talan vid tribunalen och yrkade att beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 skulle ogiltigförklaras (mål T-279/04).
- 11 Genom beslut (2004) D/203365 av den 30 juli 2004 (nedan kallat det första beslutet om godkännande), som delgavs sökanden den 27 augusti 2004, godkände kommissionen Wendel som förvärvare av de tillgångar i Editis som var föremål för överlåtelsen efter att, bland annat med stöd av revisionsbyrån S rapport, ha fastställt att Wendel uppfyllde de kriterier för godkännande av förvärvare som fastställts i Lagardères åtaganden.
- 12 Genom avtal av den 30 september 2004 överlät Lagardère de tillgångar i Editis som var föremål för överlåtelsen till Wendel.
- 13 Den 8 november 2004 väckte sökanden talan vid tribunalen och yrkade att det första beslutet om godkännande skulle ogiltigförklaras (mål T-452/04).
- 14 Den 30 maj 2008 sålde Wendel de tillgångar i Editis som Lagardère hade överlåtit till det till den spanska koncernen Planeta.
- 15 Tribunalen (sjätte avdelningen) ogillade, genom dom av den 13 september 2010, Éditions Odile Jacob mot kommissionen (T-279/04, EU:T:2010:384) (nedan kallad dom T-279/04), sökandens talan om ogiltigförklaring av beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 och, genom dom av samma datum, Éditions Odile Jacob mot kommissionen (T-452/04, REG, EU:T:2010:385) (nedan kallad dom T-452/04), det första beslutet om godkännande. Tribunalen ansåg att detta beslut om godkännande hade antagits med stöd av en rapport av en fullmaktshavare som inte uppfyllde det villkor avseende oberoende som fastställts i Lagardères åtaganden.
- 16 Efter det att dom T-452/04 (EU:T:2010:385) hade meddelats framställde Lagardère, den 22 november 2010, en ny ansökan till kommissionen om godkännande av Wendel som förvärvare av de tillgångar i Editis som var föremål för överlåtelsen och ingav för detta ändamål, den 20 december 2010, till kommissionen ett förslag på en ny fullmaktshavare. Den 11 januari 2011 godkände kommissionen den nya fullmaktshavaren.
- 17 Den 24 november 2010 överklagade sökanden dom T-279/04 till domstolen (mål C-551/10 P). Samma dag överklagade kommissionen och Lagardère dom T-452/04 (målen C-553/10 och C-554/10 P).
- 18 Sökanden riktade skrivelser till kommissionen den 17 december 2010 och den 11 mars 2011, angående följderna av dom T-452/04 (EU:T:2010:385), på vilka kommissionen svarade genom skrivelser av den 24 februari och den 18 april 2011.
- 19 Den 14 februari och den 16 mars 2011 hölls sammanträden mellan sökanden och kommissionen.
- 20 Som svar på en skrivelse från sökanden daterad den 25 mars 2011, uppmanade kommissionen den 6 april 2011 sökanden att framställa sina synpunkter till den nya fullmaktshavaren inom två veckor och att meddela denna sina eventuella ytterligare kommentarer inom tre veckor. Sökanden framställde sina yttranden angående det nya godkännandeförfarandet till den nya fullmaktshavaren genom skrivelse av den 20 april 2011 och till kommissionen genom skrivelse av den 27 april 2011.
- 21 Den nya fullmaktshavaren meddelade i sin rapport att Wendel var en lämplig förvärvare vid tidpunkten för transaktionen år 2004.

- 22 Genom beslut C(2011) 3503 av den 13 maj 2011 (nedan kallat det angripna beslutet), som delgavs sökanden den 27 juni 2011, antog kommissionen, med tillämpning av beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004, ett nytt beslut genom vilket Wendel, retroaktivt från den 30 juli 2004, godkändes som förvärvare av de tillgångar i Editis som var föremål för överlåtelsen.
- 23 Domstolen ogillade, genom dom av den 6 november 2012, kommissionen och Lagardère mot Éditions Odile Jacob (C-553/10 P och C-554/10 P, REU, EU:C:2012:682) (nedan kallad dom C-553/10 P och C-554/10 P), kommissionens och Lagardères överklaganden av dom T-452/04 (EU:T:2010:385). Genom dom av samma datum, Éditions Odile Jacob mot kommissionen (C-551/10 P, REU, EU:C:2012:681) (nedan kallad dom C-551/10 P), ogillade domstolen sökandens överklagande av dom T-279/04 (EU:T:2010:384).

Förfarande och parternas yrkanden

- 24 Sökanden har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 5 september 2011.
- 25 Genom särskild handling som inkom till tribunalens kansli samma dag ingav sökanden en ansökan om interimistiska åtgärder. Genom beslut av den 24 november 2011, Éditions Odile Jacob mot kommissionen, (T-471/11 R, EU:T:2011:695), avskog tribunalens ordförande denna ansökan om interimistiska åtgärder, då det inte förelåg någon situation som ställde krav på skyndsamhet, och lät beslutet i fråga om rättegångskostnaderna anstå.
- 26 Genom särskild handling, som inkom till tribunalens kansli samma dag, ansökte sökanden om skyndsamt handläggning enligt artikel 76a i tribunalens rättegångsregler. Tribunalen (åttonde avdelningen) avskog denna begäran genom beslut av den 14 oktober 2011.
- 27 Wendel och Lagardère har genom handlingar som ingavs den 17 och den 24 november 2011 ansökt om att få intervensera till stöd för kommissionens yrkanden enligt artikel 115 i tribunalens rättegångsregler. Genom beslut av ordföranden på tribunalens åttonde avdelning av den 3 december 2012 tilläts Lagardère och Wendel att intervensera i målet till stöd för kommissionens yrkanden.
- 28 Genom beslut av ordföranden för tribunalens åttonde avdelning av den 22 december 2011 vilandeförklarades målet fram till dess att domarna i de förenade målen C-551/10 P, C-553/10 P och C-554/10 P meddelats. Förfarandet återupptogs den 6 november 2012.
- 29 På grund av den partiella nytillsättningen i tribunalen tilldelades målet en ny referent på den andra avdelningen.
- 30 På grundval av referentens rapport beslutade tribunalen (andra avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet och uppmanade, såsom en åtgärd för processledning enligt artikel 64 i tribunalens rättegångsregler, kommissionen att besvara en fråga. Kommissionen efterkom denna begäran inom den utsatta fristen.
- 31 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 6 maj 2014.
- 32 Sökanden har yrkat att tribunalen ska
- ogiltigförklara det angripna beslutet, och
 - förplikta kommissionen och intervenienterna att ersätta rättegångskostnaderna.

- 33 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska
- ogilla talan, och
 - förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna, inbegripet kostnaderna för det interimistiska förfarandet.
- 34 Lagardère och Wendel har yrkat att tribunalen ska
- ogilla talan, och
 - förplikta sökanden att ersätta samtliga kostnader som är hänförliga till deras intervention.

Rättslig bedömning

Upptagande till sakprövning

- 35 Lagardère och Wendel anser att talan inte kan tas upp till sakprövning, eftersom sökanden saknar berättigat intresse av att få saken prövad. Sökanden saknar nämligen, även om det angripna beslutet skulle ogiltigförklaras, möjlighet att förvärva de tillgångar som Editis innehade. Vidare skulle sökanden inte, för det fall en skadeståndstalan väcks, kunna begära ersättning för en mer omfattande skada än den som orsakats av det första godkännandebeslutets rättsstridighet.
- 36 Det ska inledningsvis fastställas att även om kommissionen, vid förhandlingen, framförde tvivel beträffande sökandens berättigade intresse av att få saken prövad, har den varken i sina inlagor eller vid förhandlingen gjort gällande att talan inte kan tas upp till sakprövning och endast yrkat att talan ska ogillas. Enligt artikel 40 fjärde stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, vilken är tillämplig på förfarandet vid tribunalen enligt artikel 53 första stycket i densamma, får yrkanden i interventionsansökan endast anföras till stöd för yrkanden som har framställts av en av parterna. Dessutom föreskrivs i artikel 116.3 i rättegångsreglerna att intervenienten måste godta målet sådant det föreligger vid tidpunkten för dennes intervention.
- 37 Således har Lagardère och Wendel, i egenskap av intervenienter i förevarande mål, inte rätt att framställa en invändning om rättegångshinder, med innebörden att talan ska avvisas, och tribunalen är följaktligen inte skyldig att pröva de grunder som dessa företag har åberopat (dom av den 24 mars 1993, CIRFS m.fl. mot kommissionen, C-313/90, REG, EU:C:1993:111, punkterna 20–22, dom av den 27 november 1997 i mål T-290/94, Kaysersberg mot kommissionen, T-290/94, REG, EU:T:1997:186, punkt 76, och dom av den 13 april 2011, Tyskland mot kommissionen, T-576/08, REU, EU:T:2011:166, punkterna 38 och 39). Lagardères och Wendels invändningar om rättegångshinder ska därför ogillas.
- 38 Då avsaknaden av ett berättigat intresse av att få saken prövad är ett rättegångshinder som domstolarna ska pröva på eget initiativ (beslut av den 7 oktober 1987, G. d. M. mot rådet och Ekonomiska och sociala kommittén, 108/86, REG, EU:C:1987:426, punkt 10, och dom av den 14 april 2005, Sniace mot kommissionen, T-141/03, REG, EU:T:2005:129, punkt 22), ankommer det emellertid på tribunalen att på eget initiativ pröva intervenienternas invändning (dom CIRFS m.fl. mot kommissionen, ovan punkt 37, EU:C:1993:111, punkt 23, och dom av den 11 juli 1990, Neotype Techmashexport mot kommissionen och rådet, C-305/86 och C-160/87, REG, EU:C:1990:295, punkt 23).

- 39 Enligt fast rättspraxis är det väsentliga och främsta villkoret för varje talan vid domstol att sökanden har ett berättigat intresse av att få saken prövad. En sökandes berättigade intresse av att få saken prövad förutsätter att en ogiltigförklaring av den ifrågasatta rättsakten i sig skulle medföra rättsliga följder, att talan således genom sitt resultat skulle kunna medföra en fördel för sökanden och att denna person kan visa ett faktiskt intresse av att nämnda rättsakt ogiltigförklaras (se dom av den 19 juni 2009 Socratec mot kommissionen, T-269/03, EU:T:2009:211, punkt 36 och där angiven rättspraxis). När det föreligger tvivel eller invändningar ankommer det på sökanden att lägga fram bevis för att den har ett berättigat intresse av att få saken prövad (beslut av den 31 juli 1989, S. mot kommissionen, 206/89 R, REG, EU:C:1989:333, punkt 8, och dom Sniace mot kommissionen, ovan punkt 38, EU:T:2005:129, punkt 31). Sökanden ska i synnerhet visa att den har ett personligt intresse av att få den ifrågasatta rättsakten ogiltigförklarad. Det ska vara fråga om ett faktiskt intresse och det ska bedömas den dag talan väcks (se beslut av den 29 april 1999, Unione provinciale degli agricoltori di Firenze m.fl. mot kommissionen, T-78/98, REG, EU:T:1999:87, punkt 30 och där angiven rättspraxis, och dom av den 20 september 2007, Salvat père & fils m.fl. mot kommissionen, T-136/05, REG, EU:T:2007:295, punkt 34). Om det intresse som en sökande påstår att han har rör en framtida rättslig ställning måste han visa att ingreppet i den rättsliga ställningen redan vid denna tidpunkt är säkert. Följaktligen kan en sökande inte åberopa en framtida oviss ställning till stöd för sitt intresse av att begära ogiltigförklaring av den ifrågasatta rättsakten (dom av den 17 september 1992 i mål NBV och NVB mot kommissionen, T-138/89, REG, EU:T:1992:95, punkt 33, och dom Sniace mot kommissionen, ovan punkt 38, EU:T:2005:129, punkt 26).
- 40 Enligt rättspraxis kan det inte bestridas att de personer som en dom av en av Europeiska unionens domstolar, genom vilken en rättsakt från en institution ogiltigförklaras, riktar sig till berörs direkt av det sätt på vilket institutionen rättar sig efter denna dom. Det är även obestriddigt att de således har behörighet att av unionsdomstolarna få fastställt en institutions eventuella underlåtelse att fullgöra de skyldigheter som åligger den med stöd av tillämpliga bestämmelser (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 november 1976, Küster mot parlamentet, 30/76, REG, EU:C:1976:165, punkterna 8 och 9, och av den 14 februari 1990, Hochbaum mot kommissionen, T-38/89, EU:T:1990:14, punkt 9). Följaktligen har de personer som en unionsdomstols dom, genom vilken en rättsakt ogiltigförklaras, riktar sig till ett berättigat intresse av att få saken prövad inom ramen för ett mål om den berörda institutionens verkställande av denna dom, även om den ifrågasatta rättsakten inte längre har några verkningar (dom av den 28 februari 1989, van der Stijl och Cullington mot kommissionen, 341/85, 251/86, 258/86, 259/86, 262/86, 266/86, 222/87 och 232/87, REG, EU:C:1989:93, punkterna 15–18). I förevarande mål kan inte denna princip ifrågasättas på grund av den omständighet som intervenienterna har åberopat, avseende att sökanden, även om beslutet ogiltigförklaras, inte har någon möjlighet att förvärva de tillgångar som Editis innehade. Vidare ska det erinras om att även om möjligheten att ge kommissionen förslag på en förvärvare av de aktuella tillgångarna endast ankommer på Lagardère, skulle sökanden som år 2004 fanns med på listan över de fem potentiella förvärvare som uppfyllde de urvalskriterier som fastställts i åtagandena, för det fall det angripna beslutet skulle ogiltigförklaras på en grund som möjliggör valet av en annan förvärvare än Wendel, i princip kunna föreslås som förvärvare av Lagardère och godkännas av kommissionen.
- 41 Eftersom antagandet av det angripna beslutet utgör det sätt på vilket kommissionen avser att verkställa dom T-452/04 (EU:T:2010:385), har sökanden rätt att väcka talan mot det angripna beslutet i egenskap av part i det mål som ledde fram till den domen.
- 42 Vidare har det angripna beslutet samma syfte som det första godkännandebeslut som tribunalen ogiltigförklarade i dom T-452/04 (EU:T:2010:385), vilket det ersätter. Sökanden påverkas således av det angripna beslutet liksom av det första godkännandebeslutet. Varken tribunalen i det målet eller domstolen som meddelade dom i målet om överklagande av tribunalens dom har angett att sökanden skulle sakna berättigat intresse av en prövning av det första godkännandebeslutet, vilket tribunalen ogiltigförklarade.

- 43 Vidare ska det erinras om att ett bolag har ett intresse av att få ett beslut ogiltigförklarat som, på vissa villkor, godkänner en koncentration mellan två av dess konkurrenter som skulle kunna påverka bolagets affärsmässiga situation (dom av den 4 juli 2006, *easyJet mot kommissionen*, T-177/04, REG, EU:T:2006:187, punkt 41). Analogt har ett bolag som fanns på en förteckning över fem potentiella förvärvare av tillgångar som skulle överlätas inom ramen för en koncentration ett berättigat intresse av att få kommissionens beslut om godkännande av ett annat av dessa fem bolag ogiltigförklarat, eftersom detta beslut nödvändigtvis kan påverka dess affärsmässiga situation. Detta gäller oberoende av huruvida bolaget, för det fall det angripna beslutet ogiltigförklaras, skulle kunna godkännas som förvärvare av de aktuella tillgångarna.
- 44 Vidare har en sökande ett intresse av att väcka talan om ogiltigförklaring av en rättsakt som påverkar vederbörande direkt för att erhålla ett fastställande av unionsdomstolarna av att en åtgärd som vidtagits mot denne är rättsstridig, när detta fastställande kan användas som grund för en eventuell talan om skadestånd som syftar till att få en adekvat ersättning för den skada som den angripna rättsakten medfört (dom av den 31 mars 1998, *Frankrike m.fl. mot kommissionen*, C-68/94 och C-30/95, REG, EU:C:1998:148, punkt 74, och av den 18 mars 2009, *Shanghai Excell M&E Enterprise och Shanghai Adeptech Precision mot rådet*, T-299/05, REG, EU:T:2009:72, punkterna 53–55).
- 45 Av det ovan anförda följer att sökanden har ett berättigat intresse av att få det omtvistade beslutet prövat.

Prövning i sak

- 46 Sökanden har åberopat sex grunder till stöd för sin talan. För det första har sökanden gjort gällande att kommissionen har åsidosatt artikel 266 FEUF och principen om förbud mot retroaktiv tillämpning. För det andra har sökanden anförts att beslutet saknar rättslig grund. För det tredje har sökanden klandrat kommissionen för att ha gjort sig skyldig till felaktiga rättstillämpningar och uppenbara fel i sin bedömning, genom att beakta uppgifter daterade före den 30 juli 2004 och genom att använda dem selektivt. För det fjärde anser sökanden att kommissionen har gjort sig skyldig till felaktiga rättstillämpningar och uppenbara fel i bedömningen av Wendels ansökan. För det femte har sökanden gjort gällande maktmissbruk. För det sjätte har sökanden gjort gällande att det angripna beslutet saknar motivering.

Den första grunden, avseende åsidosättande av artikel 266 FEUF och av principen om förbud mot retroaktiv tillämpning

- 47 För det första har sökanden gjort gällande att kommissionen har åsidosatt bestämmelserna i artikel 266 FEUF genom att anta det angripna beslutet utan att neutralisera samtliga verkningar av att det första beslutet var rättsstridigt, trots att tribunalen hade ogiltigförklarat detta beslut på grund av ett fel som avsåg den materiella lagenligheten och inte ett förfarandefel. För det andra anser sökanden att kommissionen har åsidosatt principen om förbud mot retroaktiv tillämpning.
- 48 Kommissionen och intervenienterna har bestritt sökandens argument. Vidare anser Lagardère att den första grunden inte kan tas upp till sakprövning, eftersom den åsidosätter förbudet mot att handla i strid med egna tidigare handlingar.

– Huruvida den första grunden kan tas upp till sakprövning

- 49 Lagardère anser att den första grunden inte kan tas upp till sakprövning, eftersom sökanden, i de förenade mål som ledde fram till dom C-553/10 P och C-554/10 P (EU:C:2012:682), gjorde gällande att den första fullmaktshavarens avsaknad av oberoende utgjorde ett fel som rörde den formella lagenligheten och inte den materiella lagenligheten, i motsats till vad sökanden nu har anfört vid tribunalen.
- 50 Inledningsvis ska det erinras om att det inte finns någon bestämmelse i domstolens stadga eller rättegångsregler som hindrar en part från att göra en annan rättslig klassificering av en grund än vad den skulle ha gjort i ett annat mål. Enligt rättspraxis kan emellertid den rätt att väcka talan vid tribunalen som en fysisk eller juridisk person har med stöd av artikel 263 fjärde stycket FEUF inte begränsas utan en uttryckligen föreskriven grund för detta. En sådan begränsning skulle innebära ett åsidosättande av den grundläggande legalitetsprincipen och den grundläggande principen om rätten till försvar, samt av den rätt till effektiva rättsmedel och till en opartisk domstol som garanteras genom artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (dom av den 1 juli 2010, Knauf Gips mot kommissionen, C-407/08 P, REG, EU:C:2010:389, punkterna 89–91).
- 51 Det ska vidare erinras om att det, även om parterna fastställer tvisteföremålet, vilket domstolarna inte kan ändra, ankommer på domstolarna att tolka grunderna utifrån deras innehåll snarare än utifrån hur de kvalificeras och således göra en kvalificering av grunderna och argumenten i talan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 december 1961, Fives Lille Cail m.fl. mot Höga myndigheten, 19/60, 21/60, 2/61 och 3/61, EU:C:1961:30, av den 20 september 2007, Fachvereinigung Mineralfaserindustrie mot kommissionen, T-375/03, EU:T:2007:293, punkterna 65 och 66, och av den 10 februari 2009, Deutsche Post och DHL International mot kommissionen, T-388/03, REG, EU:T:2009:30, punkt 54).
- 52 Slutligen innebär förbudet mot att handla i strid med egna tidigare handlingar, som Lagardère har åberopat, enligt unionsrätten endast att en part inte, i ett mål om överklagande kan, bestrida en faktisk eller processuell omständighet som erkänts av domstolen i första instans och som anges i protokollet från förhandlingen vid den domstolen (beslut av den 25 oktober 2007, Nijs mot revisionsrätten, C-495/06 P, EU:C:2007:644, punkterna 52–56, och av den 24 juni 2010, Kronoply mot kommissionen, C-117/09 P, EU:C:2010:370, punkt 44).
- 53 Följaktligen ska, utan att det är nödvändigt att ta ställning till Lagardères yrkande om att talan ska avvisas på grund av rättegångshinder, den första grunden anses kunna tas upp till sakprövning.

– Åsidosättande av bestämmelserna i artikel 266 FEUF

- 54 Sökanden har klandrat kommissionen för att ha åsidosatt bestämmelserna i artikel 266 FEUF genom att anta det angripna beslutet utan att eliminera samtliga verkningar av det första godkännandebeslutets rättsstridighet.
- 55 Enligt artikel 266 FEUF, första stycket, ska den institution vars rättsakt har förklarats ogiltig vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen. I dessa bestämmelser föreskrivs en behörighetsfördelning mellan domstolarna och de administrativa myndigheterna, enligt vilken det ankommer på den institution från vilken den ogiltigförklarade rättsakten härrör att fastställa vilka åtgärder som krävs för att verkställa ett beslut om ogiltigförklaring (beslut av den 13 november 1963, Erba och Reynier mot kommissionen, 98/63 R och 99/63 R, EU:C:1963:46, dom av den 8 oktober 1992, Meskens mot parlamentet, T-84/91, REG, EU:T:1992:103, punkt 73, och av den 17 april 2007, C och F mot kommissionen, F-44/06 och F-94/06, REGP, EU:F:2007:66, punkt 33).

- 56 Enligt fast rättspraxis ska domar om ogiltigförklaring som meddelas av unionsdomstolarna ha rättskraft så snart de blivit slutgiltiga. Detta omfattar inte bara domslutet i domen om ogiltigförklaring, utan också de domskäl som utgör det nödvändiga stödet för domslutet och således inte kan åtskiljas från detta (dom av den 26 april 1988, Asteris m.fl. mot kommissionen, 97/86, 99/86, 193/86 och 215/86, REG, EU:C:1988:199, punkterna 27–30, av den 3 oktober 2000, Industrie des poudres sphériques mot rådet, C-458/98 P, REG, EU:C:2000:531, punkt 81, och av den 1 juli 2009, ThyssenKrupp Stainless/kommission, T-24/07, REG, EU:T:2009:236, punkterna 113 och 140). Domen om ogiltigförklaring innebär således att den institution som den ogiltigförklarade rättsakten härrör från ska anta en ny rättsakt och därvid inte enbart respektera domslutet i domen, utan även de domskäl som föranlett detta domslut och som utgör det nödvändiga stödet för detta. Den berörda institutionen är på detta sätt skyldig att se till att de rättsakter som ska ersätta den ogiltigförklarade rättsakten inte är behäftade med samma rättsstridigheter som de som fastslagits i domen om ogiltigförklaring (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 mars 2003, Interporc mot kommissionen, C-41/00 P, REG, EU:C:2003:125, punkterna 29 och 30).
- 57 En doms rättskraft omfattar emellertid endast frågor avseende de faktiska omständigheterna och rättsfrågor som faktiskt eller med nödvändighet har avgjorts (dom av den 19 februari 1991, Italien mot kommissionen, C-281/89, REG, EU:C:1991:59, punkt 14). Vidare omfattas inte ett *obiter dictum* i en dom om ogiltigförklaring av rättskraft (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 mars 2011, ThyssenKrupp Nirosta mot kommissionen, C-352/09 P, REG, EU:C:2011:191, punkt 132). Således förpliktar artikel 266 FEUF endast den institution från vilken rättsakten härrör att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen om ogiltigförklaring (dom Interporc mot kommissionen, ovan punkt 56, EU:C:2003:125, punkt 30).
- 58 Det förfarande som har till syfte att ersätta en ogiltigförklarad rättsakt ska avse det exakta stadium där rättsstridigheten har inträffat (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 juli 1986, rådet mot parlamentet, 34/86, REG, EU:C:1986:291, punkt 47), eftersom ogiltighetsförklaringen av en rättsakt inte nödvändigtvis påverkar de förberedande rättsakterna (dom av den 13 november 1990, Fédesa m.fl., C-331/88, REG, EU:C:1990:391, punkt 34). Att en rättsakt som avslutar ett administrativt förfarande bestående av flera faser ogiltigförklaras medför inte nödvändigtvis att hela det förfarande som föregått antagandet av den ifrågasatta rättsakten ogiltigförklaras, oberoende av de materiella eller processuella grunderna för domen om ogiltigförklaring (se dom av den 15 oktober 1998, Industrie des poudres sphériques mot rådet, T-2/95, REG, EU:T:1998:242, punkt 91 och där angiven rättspraxis). Den institution som har avfattat rättsakten ska utgå från det datum då den antog den ogiltigförklarade rättsakten för att anta den ersättande rättsakten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 maj 2006, O2 (Tyskland) mot kommissionen, T-328/03, REG, EU:T:2006:116, punkterna 47 och 48). Institutionen kan emellertid, i sitt nya beslut, återropa andra grunder än de på vilka den grundade sitt första beslut (se, för ett liknande resonemang, dom Interporc mot kommissionen, ovan punkt 56, EU:C:2003:125, punkterna 28–32). Vidare har den ingen skyldighet att på nytt uttala sig om aspekter av det ursprungliga beslutet som inte har ifrågasatts genom domen om ogiltigförklaring (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 november 1997, Tremblay m.fl. mot kommissionen, T-224/95, REG, EU:T:1997:187, punkterna 53 och 72).
- 59 Vidare ska det erinras om att möjligheten för institutionen att inte ta om hela förfarandet vid antagandet av en rättsakt som ersätter den ogiltigförklarade rättsakten inte är begränsad till sådana fall där den ogiltigförklarats på grund av ett förfarandefel (se, för ett liknande resonemang, dom Industrie des poudres sphériques mot rådet, ovan punkt 58, EU:T:1998:242, punkt 91, och av den 9 juli 2008, Alitalia mot kommissionen, T-301/01, REG, EU:T:2008:262, punkt 103).
- 60 Det är mot bakgrund av det ovan anförda som tribunalen ska kontrollera huruvida kommissionen, genom det angripna beslutet, har vidtagit de åtgärder som krävdes för att rätta sig efter dom T-452/04 (EU:T:2010:385) och inom ramen för denna kontroll bland annat undersöka huruvida, såsom sökanden har gjort gällande, domskälen i den domen innebar en skyldighet för kommissionen att upphäva sitt

beslut om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 och huruvida dessa skäl medförde en skyldighet för den att återuppta hela förfarandet från den 9 februari 2004, det datum då Lagardère utnämnde den första fullmaktstagaren.

- 61 För det första ska domslutet och domskälen i dom T-452/04 (EU:T:2010:385) som slutgiltigt har vunnit laga kraft, eftersom domstolen har ogillat de överklaganden som riktats mot den, prövas (dom av den 28 februari 2002, Cascades mot kommissionen, T-308/94, REG, EU:T:2002:47, punkt 70). Det ska påpekas att tribunalen ogiltigförklarade det första godkännandebeslutet genom att bifalla sökandens andra grund, vilken avsåg att nämnda beslut hade antagits mot bakgrund av en rapport som upprättats av en fullmaktshavare som inte var oberoende i förhållande till Editis (dom T-452/04, EU:T:2010:385, punkt 65). Tribunalen uttalade sig däremot inte beträffande sökandens övriga grunder.
- 62 Sökanden hade i sina argument avseende den andra grunden bland annat angett att enbart förekomsten av ett tvivel beträffande fullmaktshavarens oberoende var tillräckligt för att förfarandet avseende de vidare sålda tillgångarna skulle anses ogiltigt och därmed även det första godkännandebeslutet. Den utvärderingsrapport gällande anbudet som upprättats av fullmaktshavaren utgjorde nämligen en grundläggande och avgörande omständighet för kommissionens beslut om huruvida förvärvaren skulle godkännas (dom T-452/04, EU:T:2010:385, punkterna 71 och 72). Tribunalen biföll talan på denna grund då den ansåg dels att utvärderingsrapporten avseende Wendels anbud hade upprättats av en fullmaktshavare som inte uppfyllde kravet på oberoende, i förhållande till Editis enligt punkt 15 i Lagardères åtaganden (dom T-452/04, EU:T:2010:385, punkt 107), dels att denna rättsstridighet var av sådan beskaffenhet att det första godkännandebeslutet skulle anses ogiltigt, eftersom fullmaktshavarens rapport hade haft en avgörande betydelse för beslutet (dom T-452/04, EU:T:2010:385, punkterna 110–118). Tribunalen uttalade sig således endast om huruvida den första fullmaktshavaren var oberoende och om verkningarna av att vederbörande inte var oberoende beträffande rapporten avseende Wendels anbud samt inverkningarna av denna rättsstridighet på det första godkännandebeslutet.
- 63 Som sökanden har understrukit, angav tribunalen visserligen även, i punkt 100 i dom T-452/04 (EU:T:2010:385), att ”B:s [den första fullmaktshavarens företrädare] styrelseuppdrag i det bolag som var innehavare av Editis samtliga tillgångar var ... av beskaffenhet att påverka det oberoende som han måste upprätthålla vid utformningen av rekommendationer om de nödvändiga omstruktureringsåtgärderna och vid upprättandet av de rapporter varigenom kommissionen underrättades om dessa rekommendationer”. Detta påstående utgör emellertid inte det stöd som krävs för domens domslut och har således inte rättskraft (se punkt 57 ovan). Det kan nämligen konstateras att lagligheten av de rekommendationer om nödvändiga omstruktureringsåtgärder som nämnda fullmaktshavare formulerat inte var föremål för den tvist som lett fram till den aktuella domen, och inte heller den samling rättsakter som fullmaktshavaren antagit utöver rapporten om utvärderingen av Wendels anbud. Mot bakgrund av de argument som sökanden har framställt i detta mål skulle tribunalen begränsa sig till att bedöma den första fullmaktshavarens oberoende och verkningarna av eventualiteten att denna inte var oberoende på det första godkännandebeslutet, vilket var det enda som hade ifrågasatts i målet.
- 64 Det ska vidare påpekas att även om det, såsom sökanden har gjort gällande, i dom C-553/10 P och C-554/10 P (EU:C:2012:682) anges att fullmaktshavarens oberoende ”utgör en del av de åtaganden som Lagardère har godtagit och som till fullo ska följas”, att ”[k]ravet på oberoende har fastställts på förhand och omfattar samtliga av fullmaktshavarens förhållanden” (dom C-553/10 P och C-554/10 P, EU:C:2012:682, punkt 42), att B:s uppdrag som styrelseledamot i Investima 10, sedermera Éditis, var av beskaffenhet att påverka fullmaktshavarens oberoende och att det i denna situation inte längre var möjligt för honom att oberoende utöva de befogenheter som tillkommer en oberoende fullmaktshavare enligt punkt 15 i Lagardères åtaganden” (dom C-553/10 P och C-554/10 P, EU:C:2012:682, punkt 44), har domstolen emellertid inte vid något tillfälle uttalat sig angående räckvidden av de rättsakter som fullmaktshavaren antagit utöver den rapport om utvärdering av Wendels anbud, som föranledde godkännandet av detta.

- 65 Följaktligen ankom det på kommissionen att, i syfte att rätta sig efter dom T-452/04 (EU:T:2010:385), godkänna en ny fullmaktshavare med uppdraget att upprätta en ny utvärderingsrapport avseende Wendels anbud, utifrån det datum då Lagardère hade bett kommissionen att godta Wendel som förvärvare av dessa tillgångar, nämligen den 4 juni 2004. Det ankom därefter på kommissionen att anta ett beslut om godkännande eller vägran att godkänna Wendel bland annat på grundval av denna nya rapport.
- 66 Det följer emellertid av handlingarna i målet att kommissionen, i syfte att rätta sig efter dom T-452/04 (EU:T:2010:385), den 11 januari 2011 godkände en ny fullmaktshavare som Lagardère hade föreslagit. Lagardère lämnade in sin utvärderingsrapport avseende Wendels anbud till kommissionen den 12 maj 2011. Lagardère undersökte i denna rapport dels situationen vid den tidpunkt då bolaget hade begärt att kommissionen skulle godkänna Wendel som förvärvare av dessa tillgångar (nämligen den 4 juni 2004), dels utvecklingen av de överlåtna tillgångarna under perioden därefter genom att skilja mellan den period under vilken dessa tillgångar innehades av Wendel (juli 2004–maj 2008) och den period då de ägdes av Planeta (sedan maj 2008). Kommissionen antog därefter, den 13 maj 2011, det angripna beslutet, genom vilket den, retroaktivt från den 30 juli 2004, godkände Wendel som förvärvare av de tillgångar i Editis som var föremål för överlåtelsen. I detta beslut utvärderade kommissionen situationen den 4 juni 2004, dagen för Lagardères första ansökan om godkännande, och bekräftade sina slutsatser med en bedömning av den situation som uppkommit efter detta datum.
- 67 Genom att vidta dessa åtgärder rättade sig kommissionen efter tribunalens avgörande. Inget av de argument som sökanden har anfört kan påverka denna bedömning.
- 68 Sökanden har för det första klandrat kommissionen för att inte ha neutraliserat alla effekterna av rättsstridigheten i det första godkännandebeslutet. Sökanden anser nämligen att utnämmandet av en oberoende fullmaktshavare utgjorde ett av Lagardères åtaganden, på grundval av vilket beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 hade beviljats, ett åtagande som var oskiljaktigt från detta beslut som helhet. Enligt sökanden hade kommissionen således en skyldighet att anta ett beslut om att upphäva ett godkännande av en företagskoncentration, i förekommande fall åtföljt av böter, på grundval av bestämmelserna i artiklarna 8.5 och 14.2 i rådets förordning (EEG) nr 4064/89 av den 21 december 1989 om kontroll av företagskoncentrationer, EGT L 395, s. 1). Vidare har sökanden klandrat kommissionen för att inte på allvar ha beaktat den nya fullmaktshavarens rapport, vilken ingavs till kommissionen först dagen före antagandet av det angripna beslutet, och för att ha tvingat denna nya fullmaktshavare att upprätta en ofullständig och lovordande rapport.
- 69 Det ska för det första påpekas att ogiltigförklaringen av det första godkännandebeslutet inte i sig invercade på lagligheten av beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004, eftersom denna ogiltigförklaring endast gjorde nämnda beslut tillfälligt otillämpligt, så länge kommissionen inte hade tagit ställning till konsekvenserna av denna ogiltigförklaring, i synnerhet till det eventuella godkännandet av en ny förvärvare. I motsats till vad kommissionen och intervenienterna har gjort gällande, var den omständigheten att tribunalen och domstolen, genom domar som meddelades samma dag som dem som genom vilka det första godkännandebeslutet hade ogiltigförklarats, ogillade den talan som väckts mot beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 utan inverkan på frågan om huruvida kommissionen var skyldig att upphäva detta beslut.
- 70 För det andra har sökanden gjort gällande att kommissionen var skyldig att anta ett beslut om upphävande av det villkorliga godkännandet i kombination med böter.
- 71 Inledningsvis och utan att det är nödvändigt för tribunalen att uttala sig angående möjligheten till sakprövning, ska intervenienternas argument att sökanden endast kunde bestrida att kommissionen inte hade vidtagit några andra åtgärder än det angripna beslutet genom en passivitetstalan avvisas. Artikel 266 FEUF inrättar nämligen inget särskilt rättsmedel för att garantera verkställandet av

unionsdomstolarnas domar. Om ett rättssubjekt anser att den rättsakt som antagits i stället för den ogiltigförklarade rättsakten inte överensstämmer med skälen och beslutsdelen i denna, kan vederbörande väcka en ny talan om ogiltigförklaring på grundval av artikel 263 FEUF. Passivitetstalan, som stadgas i artikel 265 FEUF, utgör i motsats härtill det lämpliga rättsmedlet för att fastställa en institutions rättsstridiga underlåtenhet att vidta åtgärder för att följa en dom (dom av den 19 februari 2004, SIC mot kommissionen, T-297/01 och T-298/01, REG, EU:T:2004:48, punkt 32) eller för att avgöra huruvida institutionen, utöver att ersätta den ogiltigförklarade rättsakten, även var skyldig att vidta andra åtgärder beträffande andra rättsakter som inte hade ifrågasatts inom ramen för den ursprungliga talan om ogiltigförklaring (dom Asteris m.fl. mot kommissionen, ovan punkt 56, EU:C:1988:199, punkterna 22–24, och av den 18 september 1996, Asia Motor France m.fl. mot kommissionen, T-387/94, REG, EU:T:1996:120, punkt 40). I förevarande mål kan tribunalen pröva sökandens talan, eftersom sökanden just kritiserar det sätt på vilket kommissionen har rättat sig efter tribunalens dom. Även om sökanden har klandrat kommissionen för att inte ha antagit andra beslut och denna invändning skulle kunna omfattas av en passivitetstalan, har denna omständighet ingen inverkan på frågan huruvida denna invändning kan tas upp till sakprövning. Sökanden har nämligen, för att kritisera det angripna beslutets laglighet grundat sig på argument såsom att kommissionen borde ha vidtagit andra åtgärder i stället för detta beslut.

- 72 Det ska vidare påpekas att förordning nr 4064/89, liksom parterna angav vid förhandlingen, fortfarande var tillämplig när det angripna beslutet antogs, i enlighet med bestämmelserna i artikel 26.2 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EUT L 24, s. 1), enligt vilken "[r]ådets förordning (EEG) nr 4064/89 ska fortsätta att tillämpas på koncentrationer som var föremål för ett avtal eller tillkännagivande eller där kontroll förvärvades i den mening som avses i artikel 4.1 i den förordningen innan den här förordningen börjar tillämpas".
- 73 Vidare ska det erinras om att förordning nr 4064/89 och tillkännagivandet från kommissionen om korrigerande åtgärder som kan godtas enligt rådets förordning nr 4064/89 och kommissionens förordning (EG) nr 447/98 (EGT C 68, 2001, s. 3), (nedan kallat tillkännagivandet om korrigerande åtgärder) fastställer en åtskillnad mellan de villkor och åligganden som gäller för ett företag inom ramen för ett förfarande för villkorligt godkännande av en företagskoncentration. I artikel 8.2 andra stycket i förordning nr 4064/89 föreskrivs att kommissionen "får förena sitt beslut med villkor och åligganden i syfte att säkerställa att de berörda företagen fullgör sina åtaganden gentemot kommissionen när det gäller att ändra den ursprungliga koncentrationsplanen". Närmare bestämt är enligt artikel 12 i tillkännagivandet om korrigerande åtgärder "[k]ravet på att genomföra åtgärder som ger upphov till den strukturella förändringen av marknaden ... ett villkor, t.ex. att en verksamhet ska avyttras". Samtidigt utgör "[d]e steg i genomförandet som krävs för att detta resultat ska kunna uppnås ... i regel skyldigheter för parterna, t.ex. en skyldighet att utse en förvaltare som ges det oåterkalleliga mandatet att sälja verksamheten".
- 74 Med tillämpning av dessa bestämmelser angav kommissionen, i beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004, att "beslutet om att förklara företagskoncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden är underställt villkoret att sökanden fullt ut uppfyller sina åtaganden avseende avyttring enligt punkterna 1–3 och 10 i bilaga II" och att "ett fullständigt iakttagande av de övriga åtaganden som anges i bilaga II åläggs sökanden i form av en skyldighet" (punkt 1010).
- 75 Denna åtskillnad mellan villkor och skyldigheter är viktig eftersom åsidosättandet av dem får olika konsekvenser.
- 76 Således anges det i artikel 8.5 b i förordning nr 4064/89 uttryckligen att kommissionen, för det fall de berörda företagen inte uppfyller en skyldighet som dess beslut är förenat med, kan upphäva detta. Vidare får kommissionen, enligt artikel 14.2 b i förordning nr 4064/89, ålägga böter för de företag som inte uppfyller en skyldighet enligt beslutet. Det föreskrivs även i tillkännagivandet om korrigerande åtgärder (punkt 12) att "[o]m de berörda företagen bryter mot en skyldighet kan

kommissionen återkalla beslut om godkännande som fattats med stöd av artikel 6.2 eller artikel 8.2 i koncentrationsförordningen, i enlighet med artikel 6.3 eller artikel 8.5 b”. I samma punkt anges att “[p]arterna kan också åläggas böter och viten enligt artikel 14.2 a och 15.2 a i [förordning nr 4064/89]”.

- 77 Vad däremot gäller åsidosättande av ett villkor, föreskrivs inte uttryckligen i förordning nr 4064/89 några specifika konsekvenser.
- 78 Enligt fast rättspraxis ska, vid tolkningen av en gemenskapsrättslig bestämmelse, inte bara dess lydelse beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som den ingår i (se dom av den 7 juni 2005, VEMW m.fl., C-17/03, REG, EU:C:2005:362, punkt 41 och där angiven rättspraxis, dom av den 26 oktober 2010, Tyskland mot kommissionen, REU, T-236/07, EU:T:2010:451, punkt 44).
- 79 Det är fastställt dels att ett villkor i ett beslut om godkännande av en företagskoncentration som har antagits enligt artikel 8.2 i förordning nr 4064/89 utgör en strukturell åtgärd utan vilken företagskoncentrationen inte hade kunnat förklaras förenlig med den gemensamma marknaden. Om detta villkor åsidosätts kan företagskoncentrationen följaktligen inte anses förenlig med den gemensamma marknaden. Enligt artikel 8.4 och artikel 14.2 c i denna förordning kan kommissionen vidare förordna om varje lämplig åtgärd för att återställa en effektiv konkurrens och ålägga böter för företag som inte vidtar de förordnade åtgärderna. Det skulle emellertid strida mot själva syftet med dessa åtgärder om kommissionen fråntogs möjligheten att vidta dem enbart på grund av att den inte uttryckligen har angett det fall då en part åsidosatt ett villkor som företagskoncentrationen var underställd.
- 80 Det följer av de bestämmelser som nämns i föregående punkt att när en part åsidosätter ett villkor som utgörs av en strukturell åtgärd utan vilken företagskoncentrationen inte hade kunnat godkännas, gäller inte längre det beslut genom vilket företagskoncentrationen förklarats förenlig med den gemensamma marknaden. Denna tolkning bekräftas för övrigt av tillkännagivandet av korrigerande åtgärder, i vilket det i punkt 12 anges att när ett villkor inte uppfylls, ”om den situation som gör koncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden emellertid inte förverkligas, ... gäller beslutet om förenlighet inte längre”. I detta tillkännagivande preciseras att ”[u]nder sådana omständigheter kan kommissionen, enligt artikel 8.4 i koncentrationsförordningen, kräva att åtgärder som är nödvändiga för att återupprätta förutsättningarna för en effektiv konkurrens vidtas. Dessutom kan parterna även åläggas böter enligt artikel 14.2 c i koncentrationsförordningen”.
- 81 På liknande sätt angav kommissionen i sin grönbok om översynen av rådets förordning (EEG) nr 4064/89 (KOM/2001/0745 slutlig), i punkt 233, att den tillämpade artikel 8.4 i förordning nr 4064/89 i situationer där parterna gjorde sig skyldiga till en allvarlig överträdelse av de villkor eller skyldigheter som utgjorde grundvalen för kommissionens godkännande av koncentrationen. Vidare angav kommissionen i denna punkt i grönboken att en överträdelse av ett villkor automatiskt medförde att koncentrationen blev olaglig (om villkor inte uppfylldes) och att beslutet om godkännande kunde återkallas (om skyldigheter åsidosattes).
- 82 Slutligen anges i förordning nr 139/2004, som upphävde och ersatte förordning nr 4064/89, analogt i skäl 31, avseende vilka instrument kommissionen förfogar över för att säkerställa att åtagandena genomförs, att ”[o]m ett villkor som är förenat med beslutet om att förklara en koncentration förenlig med den gemensamma marknaden inte uppfylls, uppstår inte den situation som gör koncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden, och kommissionen tillåter därför inte koncentrationen i dess genomförda form”. Vidare anges i samma skäl att ”[o]m koncentrationen genomförs bör den följaktligen behandlas på samma sätt som en icke-anmäld koncentration som genomförts utan tillstånd. Om kommissionen redan konstaterat att koncentrationen, om villkoret inte uppfyllts, skulle vara oförenlig med den gemensamma marknaden, bör den dessutom ha befogenhet att direkt föreskriva att koncentrationen ska upplösas för att återställa den situation som rådde innan

koncentrationen genomfördes”. Däremot "[o]m ett åläggande som är förenat med beslutet om att förklara en koncentration förenlig med den gemensamma marknaden inte fullgörs, bör kommissionen ha rätt att återkalla sitt beslut. Kommissionen bör vidare kunna fastställa lämpliga ekonomiska påföljder om villkor eller ålägganden inte fullgörs”.

- 83 Det följer av det ovan anförda, bland annat av de överväganden som anges i punkt 76 ovan, att kommissionen, med tillämpning av bestämmelserna i artikel 8.5 b och i artikel 14.2 i förordning nr 4064/89, för det fall en skyldighet som är förenad med ett beslut om att en företagskoncentration är förenlig med den gemensamma marknaden inte uppfylls, kan återkalla nämnda beslut och ålägga böter för det företag som har åsidosatt nämnda skyldighet, men att den inte är skyldig att vidta sådana åtgärder.
- 84 I förevarande fall följer det av beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 att "beslutet att förklara företagskoncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden är underställt villkoret att sökanden helt uppfyller de åtaganden avseende avyttring som anges i punkterna 1–3 och 10 i bilaga II". Vidare anges i detta beslut att "[e]tt fullständigt uppfyllande av övriga i bilaga II angivna åtaganden är ålagt sökanden som en skyldighet" (punkt 1010). I den bindande delen av detta beslut har kommissionen gjort samma åtskillnad, genom att i artikel 2 ange att artikel 1, som förklarar företagskoncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden, "är tillämpning under förutsättning att Lagardère fullt ut iakttar de åtaganden som anges i punkterna 1–3 och 10 i bilaga II", medan den i artikel 3 har preciserat att "detta beslut är förenat med en skyldighet för Lagardère att fullt ut uppfylla de övriga åtaganden som beskrivs i bilaga II". Utnämmandet av en oberoende fullmaktshavare föreskrivs emellertid i punkt 15 i bilaga II och utgör således en skyldighet, och inte ett villkor, i motsats till vad sökanden har gjort gällande. Således hade kommissionen ingen skyldighet varken att återkalla beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 eller att ålägga Lagardère böter.
- 85 Sökanden har, i andra hand, gjort gällande att kommissionen inte kunde utgå från datumet den 30 juli 2004 för att anta det angripna beslutet, eftersom fullmaktshavarens avsaknad av oberoende hade gjort samtliga rättsakter som upprättats av vederbörande, eller under dess kontroll, rättsstridiga.
- 86 För det första följer det av punkt 58 ovan att kommissionen, enligt rättspraxis, endast hade skyldighet att återuppta förfarandet på det stadium där den fastställda rättsstridigheten hade inträffat, eftersom ogiltighetsförklaringen av en rättsakt inte nödvändigtvis påverkar de förberedande rättsakterna. Det är emellertid fastställt att den rättsstridighet som tribunalen konstaterade i domen T-452/04 (EU:T:2010:385) endast avsåg den första fullmaktshavarens rapport och det första godkännandebeslutet.
- 87 Vidare följer av punkterna 62–64 ovan att tribunalen, i det mål som ledde fram till dom T-452/04 (EU:T:2010:385), endast uttalade sig i frågan om huruvida den första fullmaktshavaren var oberoende och om verkningarna av att vederbörande eventuellt inte var oberoende beträffande rapporten avseende Wendels anbud och det första godkännandebeslutet, eftersom sökanden inte hade ifrågasatt samtliga rättsakter som den första fullmaktshavaren hade antagit tidigare.
- 88 Intervenienterna har vidare understrukit att kommissionen inte materiellt kunde återställa Editis tillgångar mer än åtta år efter de faktiska omständigheterna och att det ankom på kommissionen att iaktta principerna om skydd för berättigade förväntningar och om rättssäkerhet, i förhållande till intervenienterna själva och till Planeta.
- 89 Eftersom det av det ovan anförda följer att kommissionen inte hade någon skyldighet att återställa Editis tillgångar i syfte att rätta sig efter dom T-452/04 (EU:T:2010:385), ska det endast i förbigående undersökas huruvida principerna om skydd för berättigade förväntningar och om rättssäkerhet utgör hinder för kommissionens återkallande av beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004.

- 90 Det ska för det första erinras om att principen om skydd för berättigade förväntningar, som utgör en grundläggande princip inom unionsrätten (dom av den 5 maj 1981, Dürbeck, 112/80, REG, EU:C:1981:94, punkt 48), följer av rättssäkerhetsprincipen som kräver att rättsregler ska vara klara och precisa och som syftar till att säkerställa förutsebarheten rörande de situationer och rättsliga relationer som omfattas av gemenskapsrätten (dom av den 15 februari 1996, Duff m.fl., C-63/93, REG, EU:C:1996:51, punkt 20).
- 91 Enligt fast rättspraxis omfattar rätten att åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar varje rättssubjekt hos vilket en av unionens institutioner har väckt grundade förhoppningar (se dom av den 11 mars 1987, Van der Bergh en Jurgens och van Dijk Food Products (Lopik) mot kommissionen, 265/85, EU:C:1987:121, punkt 44 och där angiven rättspraxis). För att kunna åberopa skydd för berättigade förväntningar krävs att tre kumulativa villkor är uppfyllda. Det ska för det första föreligga preciserade garantier som är ovillkorliga och samstämmiga och som härrör från behöriga och tillförlitliga källor och som meddelats den berörde av gemenskapsinstitutionerna. Garantierna ska för det andra leda till en berättigad förväntning hos mottagaren. Garantierna ska för det tredje vara förenliga med tillämpliga bestämmelser (se dom av den 30 juni 2005, Branco mot kommissionen, T-347/03, REG, EU:T:2005:265, punkt 102 och där angiven rättspraxis, dom av den 23 februari 2006 i mål Cementbouw Handel & Industrie mot kommissionen, T-282/02, REG, EU:T:2006:64, punkt 77, och av den 30 juni 2009, CPEM mot kommissionen, T-444/07, REG, EU:T:2009:227, punkt 126).
- 92 Intervenienterna strävar efter att mildra detta tredje villkor och har gjort gällande att det endast är företag som har gjort sig skyldiga till en uppenbar överträdelse av gällande bestämmelser som inte kan åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar. Den rättspraxis som de har åberopat (dom av den 12 december 1985, Sideradria mot kommissionen, 67/84, REG, EU:C:1985:506, punkt 21, dom av den 24 april 1996, Industrias Pesqueras campos m.fl. mot kommissionen, T-551/93 och T-231/94–T-234/94, REG, EU:T:1996:54, punkt 76, och dom av den 19 mars 1997, Oliviera mot kommissionen, T-73/95, REG, EU:T:1997:39, punkt 28) är emellertid inte relevant i förevarande mål, eftersom det för att bedöma huruvida det tredje villkoret i föregående punkt är uppfyllt inte behöver fastställas huruvida intervenienterna uppenbart har åsidosatt gällande bestämmelser, utan huruvida kommissionen, genom att godkänna Wendel som förvärvare trots att dess ansökan hade bedömts av en fullmaktshavare som inte var oberoende, har åsidosatt de tillämpliga bestämmelserna, nämligen de åtaganden som anges i beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004. Det har emellertid enligt rättspraxis ingen betydelse huruvida myndigheten på ett uppenbart sätt har åsidosatt de relevanta bestämmelserna. Kommissionen har för övrigt själv i punkt 62 i svarsinlagan erkänt att skyddet för berättigade förväntningar enligt rättspraxis i princip inte gäller i ett sådant fall som det förevarande.
- 93 Under alla omständigheter följer av fast rättspraxis att även om det finns anledning att säkerställa att rättssäkerhetskraven till skydd för enskildas intressen iakttas, är det likaledes viktigt att göra en avvägning mellan dessa och kraven enligt legalitetsprincipen till skydd för allmänintresset och att ge det sistnämnda företräde när oegentligheterna är av sådan beskaffenhet att det skulle strida mot principen om likabehandling att inte ingripa mot dem (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 mars 1961, Snutat mot Höga myndigheten, 42/59 och 49/59, REG, EU:C:1961:5, dom av den 12 juli 1962, Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken mot Höga myndigheten, 14/61, REG, EU:C:1962:28, och dom av den 13 mars 2003, José Martí Peix mot kommissionen, T-125/01, REG, EU:T:2003:7213, punkt 111).
- 94 Det framgår av det ovan anförda att principerna om skydd för berättigade förväntningar och om rättssäkerhet inte utgjorde hinder för kommissionen att, om så befanns lämpligt, återkalla beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004.

- 95 Slutligen har sökanden gjort gällande att kommissionen åsidosatte artikel 266 FEUF dels genom att inte på allvar beakta den nya fullmaktshavarens rapport, vilken hade ingetts till kommissionen först dagen före antagandet av det angripna beslutet, dels med hänsyn till att denna nya fullmaktshavare upprättade en ofullständig och lovordande rapport.
- 96 När det gäller den omständigheten att den nya fullmaktshavarens rapport ingavs till kommissionen först dagen före antagandet av det angripna beslutet, angav kommissionen vid förhandlingen att den nya fullmaktshavaren hade ingett den engelska versionen av sin rapport tre månader före antagandet av det angripna beslutet, vilket tillät kommissionen att få full vetskap om dess innehåll. Under alla omständigheter följer det av själva lydelsen i det angripna beslutet att kommissionen på vederbörligt sätt beaktade den nya fullmaktshavarens rapport.
- 97 Vidare framgår det av punkt 28 i kommissionens riktlinjer av den 2 maj 2003, angående modellerna för åtaganden avseende överlåtelse och mandat, att den utvärderingsrapport som fullmaktshavaren upprättat endast utgör en omständighet som beaktas i kommissionens bedömning, eftersom kommissionen inte är rättsligt bunden av detta yttrande och fortfarande ska göra en erforderlig utredning för att fastställa huruvida förvärvaren verkligen uppfyller villkoren för godkännande (generaladvokaten Mazáks förslag till avgörande i de förenade målen kommissionen och Lagardère mot Éditions Odile Jacob, C-553/10 P och C-554/10 P, EU:C:2012:173, punkterna 55–57). Tribunalen har för övrigt redan, beträffande artikel 82 EG, erinrat om att kommissionen inte fick delegera de utrednings- och genomförandebefogenheter som den tillerkänns enligt rådets förordning nr 17, av den 6 februari 1962, Första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar [81] och [82] (EGT 13, s. 204; svensk specialutgåva: område 8 volym 1 s. 8) (dom av den 17 september 2007, Microsoft mot kommissionen, T-201/04, REG, EU:T:2007:289, punkt 1264). I förevarande fall framgår det av punkterna 24 och 25 i det angripna beslutet att kommissionen inte bara har grundat sig på den nya fullmaktshavarens rapport, utan även på flera andra upplysningar, nämligen Lagardères ansökan om godkännande, Lagardères och Wendels skriftliga svar av den 21 juni 2004 på dess begäran om upplysningar, upplysningar som Wendel lämnade vid ett sammanträde som kommissionen höll med detta bolag, ett meningsutbyte mellan kommissionen och de organisationer som företrädde Editis personal samt Wendels och Lagardères svar på den begäran om upplysningar som framställdes år 2011 och sammanträden som organiserades med dessa bolag år 2011. Följaktligen kan inte enbart den omständigheten, om den visar sig vara riktig, att den nya fullmaktshavarens rapport kom kommissionen tillhanda först dagen före antagandet av det angripna beslutet medföra att beslutet ska förklaras ogiltigt.
- 98 Beträffande påståendet att den nya fullmaktshavaren upprättade en ofullständig och lovordande rapport, som endast syftade till att reparera kommissionens fel, har sökanden inte anfört något stöd för detta, med undantag för ett citat ur ett stycke i denna rapport, avseende en undersökning av omfattningen av de tillgångar som ingick i den överlåtelse som gjordes år 2004 mellan Lagardère och Wendel, jämfört med den som föreskrivs i åtagandena. Även om fullmaktshavaren i denna del av rapporten angav att dess undersökning inte tillät den att kontrollera huruvida överlåtelsen av verksamheten i vissa rättsliga enheter hade gjorts i enlighet med nämnda åtaganden, preciserade den att ”under alla omständigheter hade en förutsättning för alla överlåtelser mellan företag varit skyldigheterna att bevara den överlåtna verksamheten, såsom de anges i åtagandena, under övervakning av fullmaktshavaren vid den tidpunkten” (s. 29) och drog därav slutsatsen att ingenting visade att omfattningen av överlåtelserna innebar någon betydande skillnad i förhållande till omfattningen av de tillgångar som skulle överlåtas i enlighet med åtagandena (s. 30).
- 99 Av det ovan anförda följer att talan inte kan vinna bifall såvitt avser den första grundens första del.

– Åsidosättande av principen om förbud mot retroaktivitet

- 100 Sökanden har gjort gällande att kommissionen har åsidosatt principen om förbud mot retroaktivitet genom att anta det angripna beslutet med verkan den 30 juli 2004, eftersom unionens rättsakter endast kan ha en retroaktiv verkan i fall som är exceptionella och knutna till ett allmännyttigt intresse.
- 101 Kommissionen och intervenienterna har bestritt sökandens argument.
- 102 Det ska erinras om att en dom om ogiltigförklaring nödvändigtvis medför att den angripna rättsakten retroaktivt upphör att gälla, eftersom fastställande av rättsstridigheten avser dagen då det ogiltigförklarade beslutet trädde i kraft (dom Asteris m.fl. mot kommissionen, ovan punkt 56, EU:C:1988:199, punkt 30. Se även, för ett liknande resonemang, dom av den 12 februari 2008, CELF och ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, REG, EU:C:2008:79, punkt 61). Denna fråga ska emellertid skiljas från frågan om den retroaktiva karaktären av det nya beslut som myndigheten fattat i syfte att ersätta den ogiltigförklarade rättsakten. Rättssäkerhetsprincipen, som är en allmän princip inom unionsrätten (dom av den 9 juli 1969, Portelange, 10/69, REG, EU:C:1969:36) hindrar i allmänhet en unionsrättsakt från att börja gälla vid en tidpunkt som ligger före aktens offentliggörande. Det kan dock undantagsvis förhålla sig på annat sätt, när det eftersträvade målet kräver detta och när de berörda personernas berättigade förväntningar vederbörligen respekteras (dom av den 25 januari 1979, Racke, 98/78, REG, EU:C:1979:14, punkt 20), av den 30 september 1982, Amylum mot rådet, 108/81, REG, EU:C:1982:322, punkt 4, och Fédesa m.fl., punkt 58 ovan, EU:C:1990:391, punkt 45).
- 103 I motsats till vad Lagardère har gjort gällande är rättspraxis inte grundad på en åtskillnad mellan individuella beslut och rättsakter. De domar i vilka domstolen har erinrat om principen om förbud mot retroaktiv tillämpning gällde visserligen direktiv eller förordningar. Domstolen har emellertid i dessa domar hänfört till unionens akter som en helhet, och inte enbart till rättsakter. Vidare har domstolen, just när det gäller möjligheten att retroaktivt vidta en åtgärd till följd av en dom om ogiltigförklaring, redan angett att det skulle avgöras huruvida principen om rättssäkerhet för de berörda utgjorde hinder för en retroaktiv tillämpning av de aktuella bestämmelserna, oavsett om det gäller förordningar eller individuella åtgärder (dom av den 30 september 1982, Roquette Frères mot rådet, 110/81, REG, EU:C:1982:323, punkt 21). De tre domar av tribunalen som Lagardère har nämnt i sin interventionsinlägga (dom O2 (Tyskland) mot kommissionen, ovan punkt 58, EU:T:2006:116, punkt 48, av den 27 september 2006, GlaxoSmithKline Services mot kommissionen, T-168/01, REG, EU:T:2006:265, punkt 320, och av den 9 september 2008, Bayer CropScience m.fl. mot kommissionen, T-75/06, REG, EU:T:2008:317, punkterna 63 och 64) rör för övrigt inte frågan om huruvida ett retroaktivt individuellt beslut till följd av en ifrågasatt ogiltigförklaring är lagenlig, utan frågan om från vilken tidpunkt den institution som har avfattet beslutet ska utgå vid antagandet av den ersättande rättsakten, i syfte att fastställa de relevanta faktiska omständigheterna och de tillämpliga bestämmelserna. När det gäller dom C och F mot kommissionen, ovan punkt 55 (EU:F:2007:66), som Lagardère även har åberopat, ska det påpekas att personaldomstolen i denna dom ansåg att den berörda institutionen, i det fallet, kunde vidta en retroaktiv individuell åtgärd genom vilken sökanden pensionerades och erhöll en invaliditetspension, eftersom unionsdomstolen hade ogiltigförklarat det föregående beslutet på grund av att dess rättsliga grund var felaktig. Personaldomstolen uttalade sig emellertid inte allmänt om möjligheten att anta ett retroaktivt individuellt beslut. Dessutom kunde a priori ingen utomstående persons berättigade förväntningar påverkas av den antagna retroaktiva åtgärden, vilken endast avsåg sökanden.
- 104 Det ska således kontrolleras huruvida de båda kriterier som fastställts i rättspraxis i syfte att godkänna antagandet av en retroaktiv rättsakt har iakttagits i förevarande mål.

- 105 När det gäller det första kriteriet beträffande det eftersträvade målet ska det, enligt ovan i punkt 102 nämnda rättspraxis, undersökas huruvida det angripna beslutet hade ett syfte av allmänt intresse. I motsats till vad sökanden har hävdad, anges däremot inte i rättspraxis att det ska föreligga något tvingande allmänintresse.
- 106 I förevarande fall syftade antagandet av ett nytt retroaktivt godkännandebeslut till att uppfylla flera mål av allmänt intresse. Det nya beslutet hade nämligen till syfte att avhjälpa den rättsstridighet som fastställdes i dom T-452/04 (EU:T:2010:385). Myndigheternas iakttagande av lagenlighet och rättskraft är självklart ett mål av allmänt intresse. Vidare hade det nya beslutet till syfte att fylla den rättsliga lucka som hade uppstått genom tribunalens ogiltigförklaring av det första godkännandebeslutet. Således hade det även till syfte att skydda rättssäkerheten för de företag som omfattades av tillämpningsområdet för förordning nr 4064/89 och hade medverkat i 2004 års företagskoncentration och i den överlåtelse som skett år 2008. Det följer nämligen av skälen 7 och 17 i nämnda förordning att dess huvudsakliga syfte är att garantera en effektiv kontroll av företagskoncentrationer och rättssäkerheten för de företag som omfattas av dess tillämpningsområde (se dom av den 20 november 2002, Lagardère och Canal+ mot kommissionen, T-251/00, REG, EU:T:2002:278, punkt 97 och där angiven rättspraxis).
- 107 Det andra kriteriet som tillåter myndigheten att anta en retroaktiv rättsakt, avseende berättigade förväntningar, har till syfte att kontrollera att det individuella myndighetsbeslutet med retroaktiv verkan inte kränker skyddet för berättigade förväntningar hos vare sig de personer som det direkt riktar sig till eller hos utomstående personer.
- 108 För det första har parterna inte bestritt att det angripna beslutet inte kränker skyddet för intervenienternas eller Planetas berättigade förväntningar. Således krävs ingen prövning av sökandens argument att dessa tre företag, under alla omständigheter, inte kan åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar. För det andra ska det, beträffande sökanden, i motsats till vad denne har gjort gällande anses att principen om ”skydd för berättigade förväntningar avseende verkställandet av rättsliga avgöranden” inte utgjorde hinder för att anta ett nytt retroaktivt godkännandebeslut. Genomförandet av de åtaganden som föreskrevs i beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004, som fortsatte att binda Lagardère, innebar nämligen dels att Lagardère föreslog att kommissionen skulle godkänna en förvärvare av de tillgångar som skulle återförsäljas, dels att kommissionen fattade beslut avseende Lagardères förslag på förvärvare. Domstolen har tidigare slagit fast att en institutions vägran att verkställa en dom av en av unionsdomstolarna utgör en kränkning av det förtroende som varje rättssubjekt ska kunna ha för det unionsrättsliga systemet, vilket i synnerhet grundar sig på att avgöranden som meddelas av unionsdomstolarna följs (dom av den 12 december 2000, Hautem mot EIB, T-11/00, REG, EU:T:2000:295, punkt 51). I förevarande mål skulle kommissionens underlåtelse att anta ett nytt godkännandebeslut ha kunnat inskränka principen om iakttagande av domstolsavgöranden. Vidare kan sökanden inte göra gällande att kommissionen skulle ha väckt grundade förhoppningar hos detta bolag att bli utsedd till förvärvare av Editis tillgångar, eftersom endast Lagardère hade befogenhet att inkomma med förslag på förvärvare till kommissionen (se punkt 40 ovan).
- 109 Sammanfattningsvis var de båda kriterier som fastställdes i rättspraxis för att godkänna antagandet av ett myndighetsbeslut med retroaktiv verkan uppfyllda i förevarande fall.
- 110 Slutligen har sökanden understrukit att varken domstolen eller tribunalen ansåg det vara nödvändigt att ändra de tidsmässiga verkningarna av dom T-452/04 (EU:T:2010:385), vilket betyder att dessa domstolar inte ansåg att det var nödvändigt att retroaktivt godkänna det första godkännandebeslutet.
- 111 Enligt bestämmelserna i artikel 264, andra stycket, FEUF kan domstolen, om den anser det vara nödvändigt, ange vilka verkningar av en ogiltigförklarad rättsakt som ska betraktas som bestående. Domstolen, kan således ex officio låta verkningar av en ogiltigförklarad rättsakt bestå (dom av den 1 april 2008, Europaparlamentet och Danmark mot kommissionen, C-14/06 och C-295/06, REG,

EU:C:2008:176, punkterna 84–86), eller göra detta på parternas begäran. Den omständigheten att varken tribunalen eller domstolen ansåg det nödvändigt att begränsa de retroaktiva verkningarna av dom T-452/04 (EU:T:2010:385) innebär emellertid inte att domstolarna ansåg att kommissionen inte var i stånd att anta ett nytt retroaktivt godkännandebeslut. En tidsmässig ändring av en doms verkningar utgör nämligen endast en möjlighet för domstolen och inte en skyldighet. Vidare ska det erinras om att kommissionen inte begränsade sig till att retroaktivt bekräfta det första godkännandebeslutet, utan att den utnämnde en ny oberoende fullmaktshavare och därefter, på grundval av en rapport som denna fullmaktshavare upprättat samt sin egen bedömning, gjorde en uppskattning av huruvida Wendel uppfyllde de kriterier avseende förvärvare av Editis tillgångar som föreskrevs i beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004.

- 112 Av det ovan anförda framgår att den första grundens andra del saknar grund. Talan kan således inte bifallas såvitt avser den första grunden i dess helhet.

Den andra grunden, avseende att det angripna beslutet saknar rättslig grund

- 113 Sökanden har gjort gällande att tribunalens konstaterande att Lagardère hade underlåtit att fullgöra vissa av sina åtaganden har medfört att godkännandet av företagskoncentrationen inte kan tillämpas och att det angripna beslutet således saknar rättslig grund. Eftersom Lagardère hade underlåtit att fullgöra punkterna 1–10 i sina åtaganden, kunde kommissionen inte längre tillämpa beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004.

- 114 Kommissionen och intervenienten har bestritt sökandens argument. Vidare anser Lagardère att den andra grunden inte kan tas upp till sakprövning, eftersom sökanden inte kan väcka talan mot beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004.

– Huruvida den andra grunden kan tas upp till sakprövning

- 115 Lagardère anser att den andra grunden inte kan tas upp till sakprövning, eftersom beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 blev slutgiltigt efter det att dom C-551/10 P (EU:C:2012:681) meddelats och sökanden inte längre kunde väcka talan mot det.

- 116 Detta argument ska ogillas, utan att det är nödvändigt att fastställa huruvida det kan tas upp till sakprövning, eftersom sökanden inte har gjort gällande att beslutet om villkorligt godkännande av den 7 januari 2004 är ogiltigt, genom att åberopa dess rättsstridighet, men att det har blivit otillämpligt, på grund av att Lagardère har underlåtit att fullgöra ett av sina åtaganden.

– Huruvida det angripna beslutet saknar rättslig grund

- 117 Det ska erinras om att tribunalen ogillade sökandens talan mot beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004, att domstolen ogillade överklagandet av tribunalens dom och att dessa domar således har vunnit laga kraft. Den rättskraft som dessa domar om ogillande äger innebär endast att ingen ny talan med samma föremål, samma parter och grundad på samma förhållanden kan tas upp till sakprövning (dom av den 19 september 1985, Hoogovens Groep mot kommissionen, 172/83 och 226/83, REG, EU:C:1985:355, punkt 9). En dom om ogillande betyder således inte att rättsakten är giltig, utan endast att ingen av de grunder som sökanden hade anfört kunde godtas, vilket även gällde de grunder avseende allmän ordning som domstolen är skyldig att pröva på eget initiativ. Således presumeras den angripna rättsakten fortfarande vara laglig, vilket även innebär en skyldighet för samtliga rättssubjekt i unionen att erkänna en rättsakts fulla verkan så länge som dess ogiltighet inte har slagits fast av en behörig domstol (dom av den 13 februari 1979, Granaria,

101/78, REG, EU:C:1979:38, punkt 5). Eftersom tribunalen ogillade talan mot beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 genom dom, vilken bekräftades av domstolen, ska denna rättsakt presumeras vara lagenlig.

118 Vidare följer det av punkterna 73–84 ovan att kommissionen inte hade någon skyldighet att återkalla beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004, eftersom Lagardère hade underlåtit att uppfylla en skyldighet och inte ett villkor. Det framgår inte heller av någon handling i målet att kommissionen skulle ha återkallat nämnda beslut. Enligt punkt 14 i de åtaganden som fastställdes i beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen den 7 januari 2004, skulle valet av förvärvare underställas ett godkännande av kommissionen, som var skyldig att kontrollera huruvida förvärvaren uppfyllde de villkor som angavs i punkt 10 i åtagandena, och kommissionen skulle upplysa Lagardère om sitt beslut om godkännande eller vägran av förvärvaren inom en viss frist. Dessa bestämmelser i beslutet om villkorligt godkännande av företagsöverlåtelsen av den 7 januari 2004 utgjorde den rättsliga grunden för det angripna beslutet. Lagardère ingav således till kommissionen, den 22 november 2010, en ny ansökan om godkännande av Wendel som förvärvare av de tillgångar i Editis som överlåtelsen omfattade, i syfte att genomföra de åtaganden som Lagardère skulle fullgöra enligt beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004.

119 Av allt som har anförts ovan följer att talan inte kan vinna bifall på den andra grunden.

Den tredje grunden, avseende felaktiga rättstillämpningar och uppenbart oriktiga bedömningar i den mån kommissionen beaktade uppgifter daterade efter den 30 juli 2004 och använde dem selektivt

120 Sökanden har gjort gällande att kommissionen har gjort sig skyldig till felaktiga rättstillämpningar och uppenbart oriktiga bedömningar genom att, i det angripna beslutet, beakta uppgifter daterade efter den 30 juli 2004. För det fall kommissionen hade rätt att beakta faktiska omständigheter daterade efter den 30 juli 2004, anser sökanden vidare att den borde ha gjort detta på ett neutralt sätt.

121 Kommissionen och intervenienterna har bestritt sökandens argument.

122 Inledningsvis har sökanden klandrat kommissionen och fullmaktshavaren för att ha grundat sig på uppgifter daterade efter den 30 juli 2004 för att bedöma Wendels ansökan.

123 I detta hänseende följer av punkt 22 i det angripna beslutet att kommissionen angav att den hade prövat alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter i syfte att säkerställa att Wendel faktiskt uppfyllde de villkor för godkännande som hade fastställts i punkt 10 i åtagandena per den 4 juni 2004, när Lagardère ingav den första ansökan om godkännande. Kommissionen preciserade vidare att dess bedömning av Wendels ansökan, mot bakgrund av den överlåtelse av Editis till Planeta som skett den 30 maj 2008 och den långsiktiga karaktären av den bedömning som den i princip skulle göra, bekräftades av upplysningar avseende utvecklingen av Editis och de aktuella marknaderna daterade efter den 4 juni 2004. Kommissionen gjorde således en bedömning av situationen den 4 juni 2004 (punkterna 27–37), och undersökte sedan om denna bedömning bekräftades av den utveckling som skett efter detta datum (punkterna 38–49). Slutligen beslutade kommissionen att retroaktivt godkänna Wendel på grundval av situationen den 4 juni 2004, bekräftad av utvecklingen efter detta datum (punkt 50).

124 På samma sätt angav den nya fullmaktshavaren i sin rapport som översändes till kommissionen att den hade bett kommissionen att göra en retrospektiv prövning av Wendels ansökan den 30 juli 2004 och komplettera denna bedömning genom att förbereda en översikt över utvecklingen av Editis efter Wendels förvärv av företaget i juli 2004 och även efter Planetas förvärv av bolaget i maj 2008.

- 125 Enligt rättspraxis ska den myndighet som avfattat ett beslut, efter en ogiltigförklaring av detta, fatta ett nytt beslut för att ersätta det tidigare och göra sin bedömning med utgångspunkt från den tidpunkt när det tidigare beslutet antogs, enligt de bestämmelser som då var i kraft och de faktiska omständigheter som då förelåg (dom O2 (Tyskland) mot kommissionen, ovan punkt 58, EU:T:2006:116, punkterna 47 och 48. Se även, för ett liknande resonemang, dom Bayer CropScience m.fl. mot kommissionen, ovan punkt 103, EU:T:2008:317, punkt 63). Myndigheten kan emellertid, i sitt nya beslut, göra gällande andra grunder än de på vilka den hade grundat sitt första beslut (dom Interporc mot kommissionen, ovan punkt 56, EU:C:2003:125, punkterna 28–32).
- 126 Av denna rättspraxis följer att det var korrekt av kommissionen att i det angripna beslutet uttala sig i frågan om huruvida Wendel uppfyllde de villkor för godkännande som fastställts i punkt 10 i åtagandena, med beaktande av de faktiska omständigheter som den hade kännedom om den 30 juli 2004, dagen för antagandet av det första godkännandebeslutet.
- 127 Det ska emellertid erinras om att prövningen av företagskoncentrationer kräver en framåtblickande analys av den kommande konkurrenssituation som kan bli följden av koncentrationen (dom av den 22 oktober 2002 Schneider Electric mot kommissionen, T-310/01, REG, EU:T:2002:254, punkt 443, och av den 19 juni 2009, Qualcomm mot kommissionen, T-48/04, REG, EU:T:2009:212, punkt 89). Samma sak gäller beträffande bedömningen av förvärvarens bärkraftighet och förmåga att upprätthålla och utveckla en effektiv konkurrens på de berörda marknaderna, vilket föreskrivs i punkt 10 b i åtagandena.
- 128 I förevarande fall var kommissionen med nödvändighet tvungen att i efterhand utföra sin bedömning av den konkurrenssituation som följde av företagskoncentrationen. Det var således korrekt av kommissionen att undersöka huruvida den bedömning den gjort med utgångspunkt i omständigheter som den kände till den 30 juli 2004 bekräftades av uppgifter avseende perioden efter detta datum. Om prövningen av en senare situation hade visat att Wendel inte hade betett sig som en konkurrent på marknaden, skulle kommissionen för övrigt ha varit tvungen att bedöma konsekvenserna av detta vid sin bedömning av den nya ansökan om godkännande som Lagardère hade framställt.
- 129 I andra hand har sökanden klandrat kommissionen för att ha använt uppgifter daterade efter den 30 juli 2004 på ett selektivt och ofullständigt sätt. Det framgår emellertid av det angripna beslutet att kommissionen beaktade den omständigheten att Wendel hade avyttrat Editis i maj 2008 (punkterna 47–49) och att Editis förblev nummer 2 inom förlagsbranschen i Frankrike (punkterna 38, 42, 43 och 45), genom att påpeka att detta konstaterande inte var oförenligt med Lagardères åtaganden, och bland annat punkt 10 b i dessa, enligt vilka förvärvaren skulle vara förmögen att upprätthålla eller utveckla en effektiv konkurrens.
- 130 Av allt som har anförts ovan följer att talan inte kan vinna bifall på den tredje grunden.

Den fjärde grunden, avseende felaktiga rättstillämpningar och uppenbara felaktigheter i bedömningen av Wendels ansökan

- 131 Sökanden anser att det ankommer på kommissionen att ompröva samtliga uppgifter som var tillgängliga på dagen för godkännandet för att pröva Wendels ansökan och bland annat detta företags förmåga att utveckla en effektiv konkurrens på marknaden. Sökanden har gjort gällande att kommissionen, under alla omständigheter, inte kunde grunda sig på omständigheter som inträffat efter den 30 juli 2004. Sökanden anser emellertid att de faktiska omständigheter som inträffat efter den 30 juli 2004 gav den rätt, eftersom Wendel sålde vidare Editis efter endast fyra år och eftersom Editis inte åter blev det största franska företaget inom den franskspråkiga förlagssektorn.

- 132 Sökanden har även gjort gällande att kommissionen gjorde sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning genom att inte jämföra den av Wendel förväntade interna lönsamheten med de övriga av Lagardère utvalda konsortiernas förväntade lönsamhet och genom att inte beakta den omständigheten att Wendel inte hade någon erfarenhet inom förlagssektorn. Vidare har kommissionen gjort sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning genom att inte beakta att Lagardère och Wendel hade en gemensam styrelseledamot, trots det villkor om oberoende som föreskrivs i punkt 10 i åtagandena. Kommissionen har även i otillräcklig utsträckning motiverat det angripna beslutet på denna punkt. Kommissionen har även bortsett från den inverkan som övergångsavtalen mellan de båda företagen skulle kunna ha haft på Wendels oberoende.
- 133 Kommissionen och intervenienterna har bestritt sökandens argument.
- 134 Inledningsvis ska det erinras om att det, när det gäller sökandens argument avseende kommissionens möjlighet att grunda sig på omständigheter som inträffat efter den 30 juli 2004 och, i förekommande fall, avsaknaden av beaktande av sådana omständigheter, att det framgår av punkterna 125–128 ovan att kommissionen, i det angripna beslutet, med fog uttalat sig i frågan om huruvida Wendel uppfyllde de kriterier för godkännande som fastställts i punkt 10 i åtagandena, med beaktande av de faktiska omständigheter som detta bolag hade kännedom om den 30 juli 2004, det datum då det första godkännandebeslutet antogs, samtidigt som den bekräftade sin bedömning med uppgifter avseende en period efter detta datum.
- 135 Det ska även, för prövningen av denna grund, erinras om att domstolen i fast rättspraxis har slagit fast att de materiella reglerna i förordning nr 4064/89, och i synnerhet artikel 2, har gett kommissionen ett visst utrymme för skönsässig bedömning, bland annat vad gäller ekonomiska bedömningar. Följaktligen ska unionsdomstolens prövning av utövandet av denna befogenhet, som är av väsentlig betydelse för fastställandet av regler i fråga om koncentrationer, göras med beaktande av det bedömningsutrymme som utgör grund för de normer av ekonomisk art som ingår i koncentrationsbestämmelserna (dom Frankrike m.fl. mot kommissionen, ovan punkt 44, EU:C:1998:148, punkterna 223 och 224, och av den 6 juni 2002, Airtours mot kommissionen, T-342/99, REG, EU:T:2002:146, punkt 64).
- 136 Domstolen har förvisso fastställt att kommissionen har ett utrymme för skönsässig bedömning avseende bland annat ekonomiska frågor. Detta innebär emellertid inte att unionsdomstolen inte ska pröva kommissionens tolkning av ekonomiska uppgifter. Unionsdomstolen ska nämligen inte bara pröva huruvida de bevis som åberopats är materiellt riktiga, tillförlitliga och samstämmiga, utan även pröva huruvida dessa bevis utgör samtliga relevanta uppgifter som ska beaktas för att bedöma en komplicerad situation och huruvida de kan ligga till grund för de slutsatser som dragits. En sådan prövning är särskilt nödvändig när det krävs en prognos (dom av den 15 februari 2005, kommissionen mot Tetra Laval, C-12/03 P, REG, EU:C:2005:87, punkt 39, och Qualcomm mot kommissionen, ovan punkt 127, EU:T:2009:212, punkt 92).
- 137 Domstolens prövning av de komplicerade ekonomiska bedömningar som kommissionen har gjort med utövande av sitt utrymme för skönsässig bedömning enligt förordning nr 4064/89 ska begränsas till att endast avse en kontroll av att reglerna för handläggning och för motivering har följts, att uppgifterna om de faktiska omständigheterna är materiellt riktiga, att bedömningen av dessa omständigheter inte är uppenbart oriktig och att det inte förekommit maktmissbruk. I synnerhet får tribunalen inte ersätta kommissionens ekonomiska bedömning med sin egen bedömning (dom av den 3 april 2003, Petrolessence och SG2R mot kommissionen, T-342/00, REG, EU:T:2003:97, punkt 101). När det gäller att bedöma nödvändigheten av att få till stånd åtaganden i syfte att skingra de allvarliga tvivel som en koncentration ger upphov till får tribunalen inte heller ersätta kommissionens bedömning med sin egen. Dess prövning ska begränsas till att kontrollera att kommissionen inte har gjort någon uppenbart oriktig bedömning (dom easyJet mot kommissionen, ovan punkt 43, EU:T:2006:187, punkt 128). När de gäller bedömningen av huruvida åtagandena har uppfyllts, är domstolsprövningen densamma som den som avser huruvida en företagskoncentration är förenlig

med den gemensamma marknaden eller huruvida det är nödvändigt att uppnå åtaganden för att godkänna en företagskoncentration (dom *Petrolesence och SG2R mot kommissionen*, ovan punkt 137, EU:T:2003:97, punkterna 101–103).

138 I förevarande mål ankommer det således på tribunalen att göra en begränsad prövning beträffande de komplexa ekonomiska bedömningar som kommissionen behövde göra för att anta det angripna beslutet, utan att ersätta kommissionens bedömning med sin egen. När det gäller de övriga bedömningar som kommissionen behövde göra för att utvärdera Wendels ansökan, är denna prövning däremot fullständig.

139 Det är mot bakgrund av dessa principer som sökandens sex invändningar inom ramen för denna grund ska prövas.

140 För det första ska det erinras om att Lagardère, enligt punkt 10 i dess åtaganden, i syfte att bevara en effektiv konkurrens på de berörda marknaderna, åtog sig att överlåta tillgångarna i *Editis* till en eller flera oberoende förvärvare som uppfyllde följande villkor:

”Lagardère får inte ha väsentliga direkta eller indirekta intressen avseende förvärvaren.

Förvärvaren eller förvärvarna bör vara lönsamma aktörer, som har förmåga och besitter de ekonomiska incitamenten att bevara eller att utveckla en effektiv konkurrens, utan att denna formulering utesluter någon kategori av industriella eller finansiella köpare.

Förvärvet av de överlåtna tillgångarna får inte vara av sådan art att det skapar nya konkurrensproblem eller riskerar att försena genomförandet av åtagandena. Lagardère måste kunna bevisa för kommissionen att förvärvaren uppfyller villkoren för åtagandena och att de överlåtna tillgångarna överläts i enlighet med dessa åtaganden.

Förvärvaren eller förvärvarna ska ha erhållit eller rimligen kunna erhålla alla godkännanden som är nödvändiga för förvärvet eller nyttjandet av de överlåtna tillgångarna.”

141 För det första har sökanden gjort gällande att de faktiska omständigheter som inträffat före den 30 juli 2004 har visat att den hade rätt, eftersom *Wendel* sålde vidare *Editis* efter endast fyra år och *Editis* inte hade fått tillbaka sin position som det största företaget på den franska förlagsmarknaden. Det framgår emellertid av handlingarna i målet att *Wendel* visade sig vara en lönsam operatör, som kunde utveckla och hade utvecklat en effektiv konkurrens på marknaden, i enlighet med villkoren i artikel 10 b i Lagardères åtaganden. Det är nämligen fastställt att *Editis* hade en betydande verksamhet och tillväxt efter *Wendels* förvärv, vilket tillät *Wendel* att sälja bolaget vidare till *Planeta*. Sökanden har inte hävdats att denna försäljning skulle ha medfört någon minskad konkurrens på marknaden.

142 För det andra har sökanden gjort gällande att kommissionen borde ha gjort en utvärdering av *Wendels* förmåga och incitament till att bevara och utveckla en effektiv konkurrens. Det framgår emellertid av punkterna 28–35 i det angripna beslutet att kommissionens prövning avsåg de villkor som föreskrivs i artikel 10 b i Lagardères åtaganden. I beslutet undersöktes nämligen dels huruvida *Wendel* var en lönsam operatör (punkterna 28 och 29), dels huruvida *Wendel* hade förmågan att bevara och utveckla *Editis* som effektiv konkurrent på den berörda marknaden (punkterna 30–34). Kommissionen begränsade sig således inte till att undersöka den ekonomiska vinst som *Wendel* kunde göra genom operationen, utan bedömde även *Editis* tillgångar genom att understryka att *Wendels* önskade bevara de dåvarande ledningsgrupperna i företaget och att det fanns en av *Wendel* utarbetad affärsplan som föreskrev en intern och extern tillväxtstrategi. Sökandens argument att kommissionen inte har undersökt *Wendels* förmåga att utveckla en effektiv konkurrens är således inte hållbart, eftersom kommissionen har undersökt *Wendels* förmåga att bevara och utveckla *Editis* för att göra detta bolag till en effektiv konkurrent.

- 143 För det tredje har sökanden klandrat kommissionen för att ha gjort en uppenbart felaktig bedömning genom att inte ha jämfört den av Wendel förväntade interna lönsamheten med de övriga av Lagardère utvalda konsortiernas förväntade lönsamhet, trots att kommissionen jämförde Wendels anbud med andra anbud avseende bevarandet av Editis ledningsgrupp.
- 144 Det ska erinras om att Lagardère, enligt punkt 13 b och 14 i åtagandena, skulle förse kommissionen med en förteckning över potentiella förvärvare som det avsåg kontakta och Lagardères val av förvärvare skulle godkännas av kommissionen genom beslut grundat på nödvändiga upplysningar, för att tillåta kommissionen att kontrollera huruvida de uppfyllde de kriterier för godkännande som fastställts i åtagandena. Enligt punkt 20 i dessa åtaganden, skulle detta förfarande för val av en eller flera förvärvare ske under insyn av en fullmaktshavare som godkänts av kommissionen och som skulle se till att Lagardères åtaganden uppfylldes på ett tillfredsställande sätt, i den mening som avses i punkt 21 g, eller förhandla om ett förvärv med intresserade utomstående för det hypotetiska fall, som nämns i punkt 25, att sökanden inte skulle kunna fullgöra sina skyldigheter i tid. Slutligen preciserades i punkt 11 i åtagandena att Lagardère skulle anstränga sig fullt ut för att sälja vidare samtliga tillgångar till en enda förvärvare, samtidigt som det skulle bevara målet att få ut högsta möjliga värde av dem. Detta urvalsförfarande, enligt vilket Lagardère var ensam behörig att föreslå en förvärvare av tillgångarna i Editis till kommissionen och kommissionen endast skulle kontrollera att den förvärvare som Lagardère hade valt uppfyllde de kriterier som fastställts i åtagandena i syfte att bevara en effektiv konkurrens på de aktuella marknaderna, fastställdes således tydligt, men inte i det angripna beslutet, utan i beslutet om villkorligt godkännande av den 7 januari 2004, vars lagenlighet sökanden inte längre kan bestrida, eftersom dom T-452/04 (EU:T:2010:385) har vunnit laga kraft (dom Hoogovens Groep mot kommissionen, ovan punkt 117, EU:C:1985:355, punkt 9).
- 145 Det ska dessutom erinras om att de tillämpliga bestämmelserna om företagskoncentrationer inte medförde någon skyldighet för kommissionen att själv organisera ett förfarande för val av kandidater för förvärv av vidare sålda tillgångar eller att jämföra respektive kandidaters meriter. I punkt 21 i tillkännagivandet om korrigerande åtgärder föreskrivs för övrigt i detta hänseende att "[n]är avyttringen av en verksamhet inom utsatt tid väl har gjorts till ett villkor för beslutet om godkännande, är det parternas sak att finna en lämplig köpare av den verksamheten". Denna punkt står inte på något sätt i strid med bestämmelserna i förordning nr 4064/89, vars artikel 8.2 begränsar sig till att föreskriva eventuella "ändringar gjorda av de berörda företagen" avseende den anmälda företagskoncentrationen, i syfte att göra den förenlig med den gemensamma marknaden, utan att fastställa vilket förfarande som bör användas för att nå ett sådant resultat. Domstolen erinrade vidare, i dom C-551/10 P (EU:C:2012:681), om att artikel 2.2 och 2.3 i förordning nr 4064/89 gav kommissionen i uppdrag att säkerställa att företagskoncentrationer som omfattas av dess kontroll inte skapade eller förstärkte en dominerande ställning som medförde att den effektiva konkurrensen på den gemensamma marknaden eller på en betydande del av denna påtagligt hämmades. Vidare angav domstolen att det således inte ankom på kommissionen att inrätta ett system med perfekt konkurrens och, i stället för de ekonomiska aktörerna, bestämma vilka som ska verka på marknaden (punkterna 66 och 67). Således angav domstolen att kommissionen endast hade möjlighet att godkänna eller underkänna en köpare som hade presenterats för kommissionen (punkt 76).
- 146 När det gäller kommissionens bedömning av huruvida det är nödvändigt att få till stånd åtaganden i syfte att skingra de allvarliga tvivel som en företagskoncentration ger upphov till, anser unionsdomstolen att det inte ankommer på den att ersätta kommissionens bedömning med sin egen och att den påstådda underlåtenheten att beakta andra åtaganden som utomstående personer har föreslagit inte i sig visar att det angripna beslutet i sig är behäftat med någon uppenbart oriktig bedömning. Den omständigheten att även andra åtaganden, som till och med var gynnsammare för konkurrensen, hade kunnat godtas kan inte medföra att beslutet ogiltigförklaras, såvitt kommissionen rimligen kunde fastslå att de åtaganden som gjorts i beslutet gör det möjligt att skingra de allvarliga tvivlen (dom av den 30 september 2003, ARD mot kommissionen, T-158/00, REG, EU:T:2003:246, punkterna 328 och 329, och easyJet mot kommissionen, ovan punkt 43, EU:T:2006:187, punkterna 128 och 129). På liknande sätt ankommer det således inte, i förevarande fall, på tribunalen

att göra en jämförande analys av de olika anbud som inkom till Lagardère år 2004. Kommissionen hade inte heller någon skyldighet att göra en jämförelse mellan den interna lönsamhet som de olika förvärvarna förväntade sig, eftersom den ansåg att anbudet från Wendel, som var den enda förvärvare som Lagardère hade föreslagit, fullgjorde Lagardères åtaganden.

- 147 Slutligen ska det preciseras att sökandens argument, att kommissionen hade gjort en jämförelse mellan olika förvärvares anbud på en viss punkt, är felaktigt. Det följer nämligen av punkt 30 i det angripna beslutet att kommissionen, i syfte att bedöma huruvida Wendel var en kandidat som hade förmåga att bevara och utveckla Editis som effektiv konkurrent på den aktuella marknaden, konstaterade att Wendel hade åtagit sig att behålla ledningsgrupperna och förlagspersonalen och att Wendel hade understrukt att detta synsätt skulle göra det möjligt för företaget att i större utsträckning säkerställa Editis utveckling än för det fall det förvärvades av en konkurrent inom sektorn som nödvändigtvis skulle ha omorganiserat ledningen.
- 148 För det fjärde har sökanden klandrat kommissionen för att inte ha beaktat att Wendel saknade erfarenhet inom förlagssektorn. Det framgår emellertid tydligt av punkt 10 b i åtagandena att förvärvaren av de sålda tillgångarna kunde välja bland investmentbolagen, vilket har bekräftats av tribunalen (dom T-279/04, EU:T:2010:384, punkterna 344 och 345) och av domstolen (dom C-551/10 P, EU:C:2012:681, punkt 78) vid prövningen av beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004. Vidare är sökandens argument felaktigt, eftersom kommissionen i punkt 30 i det angripna beslutet, uttryckligen prövade huruvida Wendel var en operatör med förmåga att bevara och utveckla en effektiv konkurrens, trots att detta företag saknade erfarenhet inom förlagssektorn. Kommissionen erinrade således om att Editis fortfarande hade kvar hela ledningsgruppen, förlagspersonalen och nödvändiga resurser för att själv säkerställa sin lönsamhet och att Wendel hade åtagit sig att bevara dessa resurser. Det ska i detta hänseende påpekas att Lagardère, i punkt 12 b i sina åtaganden, åtog sig att inte före utgången av en viss frist rekrytera medlemmar i Editis redaktionskommitté och de huvudsakliga redaktörerna i de sålda tillgångarna.
- 149 För det femte har sökanden klandrat kommissionen för att ha ansett att Wendel uppfyllde det villkor om oberoende som föreskrivs i åtagandena, trots att en av styrelseledamöterna i detta bolag samtidigt var styrelsemedlem i och revisionsmedlem i Lagardère.
- 150 Enligt punkt 10 i Lagardères åtaganden, åtog sig detta företag, i syfte att bevara en effektiv konkurrens på de berörda marknaderna att "överlåta tillgångarna i Editis till en eller flera oberoende förvärvare". I punkt 10 a föreskrevs vidare att Lagardère inte fick ha "betydande direkta eller indirekta intressen i förvärvaren". I punkt 346 i dom T-279/04 (EU:T:2010:384) utslöt tribunalen ett argument som sökanden hade anfört till stöd för sin nionde grund, att Lagardères åtaganden inte överstämde med punkt 49 i tillkännagivandet om korrigerande åtgärder. Tribunalen ansåg således att "[s]jälva avsaknaden av betydande direkta eller indirekta intressen i förvärvaren eller förvärvarna, såsom den anges i punkt 10 i Lagardères åtaganden, förefaller förenlig med villkoret avseende avsaknad av band mellan förvärvaren och parterna, som anges i punkt 49 i tillkännagivandet av korrigerande åtgärder, eftersom överlåtelsen, enligt punkt 10 i Lagardères åtaganden, endast kan ske 'till en eller flera förvärvare som är oberoende av den anmälade parten' och att förvärv av en eller flera sålda tillgångar 'endast kan vara av sådan art att de skapar nya konkurrensproblem".
- 151 Det ska preciseras att tribunalen således bedömde de båda villkoren, som föreskrivs i punkt 10 a i åtagandena, som helhet, och ansåg att den "avsaknad av betydande direkta eller indirekta intressen för Lagardère i förvärvaren", som anges i punkt 10 a, skulle undersökas med beaktande av det allmänna villkoret om förvärvarens oberoende i förhållande till Lagardère som föreskrivs i punkt 10.
- 152 Det ska i förevarande mål prövas huruvida kommissionen, när den bedömde Wendels anbud, iakttog det villkor om Wendels oberoende i förhållande till Lagardère som föreskrivs i punkt 10 och 10 a i åtagandena, jämfört med punkt 49 i tillkännagivandet om korrigerande åtgärder. Villkoret om förvärvarens oberoende har bland annat till syfte att säkerställa förvärvarens förmåga att på

marknaden bete sig som en effektiv och självständig konkurrent, utan att dess strategi och dess val kan påverkas av säljaren. Detta oberoende kan bedömas genom att undersöka de kapitalrelaterade, finansiella, kommersiella, personliga och materiella banden mellan de båda företagen.

- 153 I punkt 27 i det angripna beslutet har kommissionen, beträffande frågan om parternas oberoende, angett att "Wendel, vid tidpunkten för den ursprungliga ansökan om godkännande år 2004, var självständig i förhållande till Lagardère-koncernen" och att "det inte fanns något kapital-relaterat eller annat ekonomiskt band mellan dessa båda företag". Detta konstaterande har inte ifrågasatts av sökanden, vilken inte heller har påstått att det fanns materiella och finansiella band mellan de båda företagen.
- 154 Sökanden har visserligen med fog gjort gällande att en och samma person satt i vissa av lednings- eller tillsynsorganen i Lagardère och Wendel. Det är nämligen fastställt att P., sedan 1998, var en av de femton medlemmarna i Lagardères tillsynsorgan och var medlem i revisionskommittén i detta företag. I övrigt var P., sedan 2002 och fram till den 31 maj 2005, en av tolv medlemmar i ledningsorganet, en av tre medlemmar i nominerings- och lönekommittén, och en av fem medlemmar i revisionskommittén i Wendel.
- 155 P:s uppdrag i de båda företagens organ är emellertid, under de i målet aktuella omständigheterna, inte av sådan art att det kan fastställas att Wendel var en av Lagardère beroende förvärvare.
- 156 Lagardère var nämligen, den 30 juli 2004, ett kommanditbolag (*société en commandite par actions*) bildat enligt fransk rätt med en dualistisk styrelsestruktur vars funktion reglerades genom bestämmelserna i artiklarna L 226-1–L 226-14 i den franska handelslagen. Bolaget leddes således av en styrelse, under kontroll av ett tillsynsorgan. I egenskap av medlem i tillsynsorganet, och inte i styrelsen, utövade P, liksom Wendel har gjort gällande, enbart tillsyn och vägledning för förvaltningen av bolaget. Vidare var han, i egenskap av medlem i revisionskommittén, ansvarig för främst finansiella frågor och redovisningsfrågor.
- 157 Den 30 juli 2004 var Wendel ett aktiebolag (*société anonyme*) bildat enligt franskt rätt, av monistisk art (med endast ett förvaltningsorgan), vars funktionssätt reglerades av bestämmelserna i artiklarna L 225-17–L-225-56 i franska handelslagen. Det leddes således av en styrelse med uppgift att fastställa riktlinjerna för dess verksamhet. Medlemmarna i dess styrelse hade visserligen, med stöd av bestämmelserna i artikel L-225-37 i franska handelslagen, tystnadsplikt, liksom Wendel har påpekat, men de hade även en lojalitetsplikt i förhållande till bolaget, bland annat med stöd av bestämmelserna i artikel L-242-6 i denna lag. P. var vidare även medlem i nominerings- och lönekommittén samt revisionskommittén i Wendel, vilka hade till uppgift att förbereda beslut som fattades av styrelsen, vilken sammanträdde minst fyra gånger per år. Revisionskommittén var i synnerhet behörig i räkenskapsfrågor, medan nominerings- och lönekommittén bland annat ansvarade för att lägga fram förslag till nominering av styrelseledamöter, styrelseordförandens och verkställande direktörens ersättning samt riktlinjer avseende politiken för vinstdelning inom ledningen. Det följer således av den årliga rapporten från 2004 att, nominerings- och lönekommitténs dagordning, vid deras sammanträden den 9 juli, den 6 och den 23 september och den 22 oktober 2004, avsåg avsättningen till förvärvet av Editis, investeringen i Editis och Wendels lednings andel i kapitalet i Editis.
- 158 Dessutom preciseras i fotnot 10, till vilken kommissionen hänvisade i punkt 27 i det angripna beslutet, som den upprättade till svar på en organisationsåtgärd avseende det av tribunalen antagna förfarandet, att "[n]är det gäller de personliga band som finns mellan Lagardère och Wendel, konstaterar kommissionen att Wendels företrädare före det första godkännandebeslutet hade åtagit sig att se till att [P.] inte längre skulle sitta i Wendels styrelse". Det framgår således av det angripna beslutet liksom av svaren på de frågor som tribunalen ställde vid förhandlingen att Wendel, på kommissionens begäran, formellt hade åtagit sig, den 27 juli 2004, dels att P. skulle avsluta sina mandat inom detta företag inom ett år från godkännandet av dess ansökan, dels att han inte, under denna tidsperiod, skulle delta

i beslutsfattandet inom styrelsen och andra interna kommittéer när besluten avsåg koncernens förlagsverksamhet och att han inte skulle erhålla några konfidentiella upplysningar angående förlagssektorn från Wendels ledning eller operativa tjänstemän.

- 159 Dessa samlade omständigheter gör det möjligt att dra slutsatsen att kommissionen såg till att den omständigheten att P. ingick i Wendels ledning inte kunde skada detta företags oberoende och främjade således bevarandet och utvecklingen av en effektiv konkurrens på den aktuella marknaden. Således kunde inte enbart det förhållande att P. ingick i ledningsorganen i båda företagen, i avsaknad av andra omständigheter, tillåta att anse att Wendels beteende på marknaden påverkades av Lagardère och att villkoret om förvärvarens oberoende inte var uppfyllt.
- 160 Beträffande sökandens argument att den omständigheten att P. ingick i lednings- och tillsynsorganen i båda företagen hade varit särskilt problematisk under Lagardères avyttring och val av förvärvare, ska det erinras om att avyttringsförfarandet övervakades noggrant av kommissionen. Vidare ankom det inte på kommissionen att införa ett perfekt konkurrenssystem och, i de ekonomiska aktörernas ställe, besluta vem som skulle agera på marknaden, eftersom Lagardère ensamt hade till uppgift att hitta en lämplig förvärvare som sedan skulle godkännas av kommissionen (se punkterna 144 och 145 ovan).
- 161 Slutligen, beträffande sökandens argument att motiveringen i det angripna beslutet var otillräcklig på dessa punkter, ska detta prövas inom ramen för den sjätte grunden.
- 162 För det sjätte har sökanden gjort gällande att kommissionen har bortsett från den inverkan som övergångsavtalen mellan de båda bolagen skulle kunna ha haft på Wendels oberoende, eftersom Editis fortsatte att avlönas av bolaget Hachette, som var helägt av Lagardère, för att ge ut vissa titlar. Eftersom övergångsavtalen var en del av Lagardères åtaganden och således definierades i beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 (se bilaga 1, punkterna 13 och 14 i detta beslut), kan detta argument inte godtas, då sökanden inte längre kan bestrida lagligheten av detta beslut (se punkt 144 ovan).
- 163 Med förbehåll för punkt 161 ovan, framgår av det ovan anförda att talan inte kan bifallas på den fjärde grunden.

Den femte grunden, avseende maktmissbruk

- 164 Sökanden har gjort gällande att det angripna beslutet är behäftat med maktmissbruk, genom att kommissionen har använt artikel 266 FEUF för att i efterhand godkänna det första godkännandebeslutet i stället för att utgå från tidpunkten innan den av tribunalen och domstolen sanktionerade rättsstridigheten inträffade.
- 165 Kommissionen och intervenienterna har bestritt sökandens argument.
- 166 Enligt rättspraxis (dom Fédesa m.fl., ovan punkt 58, EU:C:1990:391, punkt 24) utgörs maktmissbruk av att en av unionens institutioner antar en rättsakt uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än de som angetts eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget, i syfte att komma till rätta med situationen i det konkreta fallet. Unionsdomstolarna anser således att en rättsakt innebär maktmissbruk endast om det på grundval av objektiva, relevanta och samstämmiga uppgifter kan antas att den har antagits uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än de som angetts (dom av den 11 november 2004, Ramondín m.fl. mot kommissionen, C-186/02 P och C-188/02 P, REG, EU:C:2004:702, punkt 44 och där angiven rättspraxis). När flera mål eftersträvas är beslutet, även om ett icke berättigat mål avses utöver de giltiga målen, inte behäftat med maktmissbruk, i den mån detta inte går ut över det huvudsakliga målet

(dom av den 21 december 1954, Italien mot Höga myndigheten, 2/54, REG, EU:C:1954:8. Se även, för ett liknande resonemang, dom av den 8 juli 1999, Vlaamse Televisie Maatschappij mot kommissionen, T-266/97, REG, EU:T:1999:144, punkt 131).

- 167 Sökanden har i förevarande fall gjort gällande att kommissionen i efterhand godkände det första godkännandebeslutet i syfte att tillfredsställa ett privat intresse snarare än att privilegiera det allmänna intresset.
- 168 Sökanden har till stöd för denna grund för det första anfört att kommissionen olagligen gav det angripna beslutet en retroaktiv karaktär, trots att den hade skyldighet att sanktionera Lagardères åsidosättande av ett av sina åtaganden. Det framgår emellertid av prövningen av den första grunden dels att kommissionen lagligen kunde anta ett retroaktivt beslut, dels att kommissionen inte hade någon skyldighet att återkalla beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationen av den 7 januari 2004 och sanktionera Lagardère. Vidare hade antagandet av ett nytt retroaktivt godkännandebeslut till syfte att uppfylla flera mål av allmänt intresse, angivna vid prövningen av den första grunden.
- 169 För det andra har sökanden gjort gällande att det angripna beslutet avsåg att hindra den talan som sökanden hade väckt mot Lagardère och Wendel vid Tribunal de Commerce de Paris (Frankrike) den 4 november 2010, i strid med bestämmelserna i artikel 6 i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen). Vid förhandlingen preciserade sökanden att den, genom denna åtgärd, vid den nationella domstolen avsåg att uppnå en ogiltigförklaring av överlåtelseavtalet mellan Lagardère och Wendel på grund av att det stred mot regler av allmänt ekonomiskt intresse, mot bakgrund av ogiltigförklaringen av tribunalens första beslut om godkännande av Wendel.
- 170 Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna anser att verkställandet av ett domstolsavgörande ska anses utgöra en del av förfarandet i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen, bland annat när det gäller förvaltningsrättsliga tvister (Europadomstolen, Hornsby mot Grekland, 19 mars 1997, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-II, § 40 och 41) och att den har utvecklat en rättspraxis avseende förbudet mot lagstiftningsmaktens inblandning i syfte att påverka utgången av ett mål i domstol (Europadomstolen, Stran Greek Refineries och Stratis Andreadis mot Grekland, 9 december 1994, § 49, serie A nr 301-B; Zielinski och Pradal och Gonzales m.fl. mot Frankrike, nr 24846/94 och 34165/96–34173/96, § 57, Europadomstolen 1999-VII). I förevarande fall har sökanden emellertid inte anfört något argument till stöd för påståendet att antagandet av det angripna beslutet skulle medföra att ett pågående nationellt domstolsförfarande havererade. Det framgår vidare av prövningen av den första grunden att antagandet av ett nytt retroaktivt godkännandebeslut just hade till syfte att säkerställa myndighetens iakttagande av lagligheten och rättskraften av tribunalens dom.
- 171 Av det ovan anförda följer att sökanden inte, genom objektiva, relevanta och samstämmiga uppgifter, har visat att det angripna beslutet skulle ha till syfte att retroaktivt godkänna det första godkännandebeslutet och följaktligen att uppfylla ett privat intresse snarare än att privilegiera det allmänna intresset.
- 172 Talan kan således inte vinna bifall på den femte grunden.

Den sjätte grunden, avseende avsaknad av motivering

- 173 Sökanden har hävdatt att det angripna beslutet inte är tillräckligt motiverat. Kommissionen har bland annat inte gett tillräckliga anvisningar om skälen till varför ett retroaktivt beslut antagits. Kommissionen har inte heller angett skälen till varför den har beaktat omständigheter som inträffat efter den 30 juli 2004 och har inte angett varför försäljningen av tillgångarna i Editis till Planeta

- år 2008 inte utgjorde ett åsidosättande av åtagandena. Slutligen har kommissionen i otillräcklig grad angett på vilket sätt förekomsten av en gemensam ledamot i ledningsorganen i Lagardère och Wendel var förenlig med det villkor om oberoende som föreskrivs i punkt 10 i åtagandena.
- 174 Kommissionen har, med stöd av Lagardère och Wendel, svarat att den har gett en tillräcklig motivering till det angripna beslutet.
- 175 Enligt fast rättspraxis ska den motivering som erfordras anpassas efter vilket slags rättsakt det är fråga om och i vilket sammanhang den antagits. Motiveringen ska på ett klart och otvetydigt sätt återge det resonemang som förts av den institution som är upphovsman till rättsakten, så att domstolen ges möjlighet att utöva kontroll och berörda parter kan få reda på skälen för den vidtagna åtgärden så att de kan försvara sina rättigheter och kontrollera huruvida beslutet är välgrundat. Det fordras inte att motiveringen av en rättsakt anger samtliga relevanta sakförhållanden och rättsliga överväganden, eftersom bedömningen av om motiveringen av en rättsakt uppfyller kraven i artikel 296 FEUF inte ska ske endast utifrån motiveringens lydelse, utan även utifrån det sammanhang i vilket den ingår och samtliga rättsregler på det aktuella området (dom av den 2 april 1998, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, C-367/95 P, REG, EU:C:1998:154, punkt 63, och av den 30 november 2011, Sniace mot kommissionen, T-238/09, EU:T:2011:705, punkt 37).
- 176 I synnerhet är kommissionen inte skyldig att ta ställning till samtliga argument som de berörda parterna har åberopat inför den, utan det räcker med att den anger de omständigheter och rättsliga överväganden som har haft en avgörande betydelse för beslutets systematik (dom av den 1 juli 2008, Chronopost och La Poste mot UFEX m.fl., C-341/06 P och C-342/06 P, REG, EU:C:2008:375, punkt 96, och av den 3 mars 2010, Freistaat Sachsen mot kommissionen, T-102/07 och T-120/07, REG, EU:T:2010:62, punkt 180).
- 177 Vidare ska graden av precision i ett besluts motivering anpassas till de faktiska möjligheterna och de tekniska och tidsmässiga villkor under vilka rättsakten antas. Kommissionen åsidosätter således inte sin motiveringsskyldighet om den, vid utövandet av sin befogenhet att kontrollera företagskoncentrationer, i sitt beslut inte lämnar en utförlig motivering av bedömningen av vissa aspekter av koncentrationen som är uppenbart irrelevanta, som saknar betydelse eller som den anser uppenbart saknar direkt samband med saken (dom av den 7 maj 2009, NVV m.fl. mot kommissionen, T-151/05, REG, EU:T:2009:144, punkt 192). Ett sådant krav skulle nämligen vara svårt att förena med kravet på skyndsamhet och de korta tidsfrister som kommissionen måste iaktta vid utövandet av befogenheten att kontrollera företagskoncentrationer och som är en del av de särskilda omständigheterna vid ett förfarande för kontroll av företagskoncentrationer (dom av den 10 juli 2008, Bertelsmann och Sony Corporation of America mot Impala, C-413/06 P, REG, EU:C:2008:392, punkt 167). Kommissionen måste icke desto mindre redogöra för de omständigheter och rättsliga överväganden som är av väsentlig betydelse för beslutets systematik (dom NVV mot kommissionen, ovan, EU:T:2009:144, punkt 194).
- 178 Mot bakgrund av dessa principer förefaller motiveringen av det angripna beslutet tillräcklig.
- 179 Det ska nämligen inledningsvis erinras om att det angripna beslutet ingår i det, av sökanden kända, sammanhang som följer av beslutet om villkorligt godkännande av företagskoncentrationer av den 7 januari 2004, i vilket godkännandedelen säkerställer verkställandet, och av ogillandet av sökandens talan mot detta beslut samt av tribunalens ogiltigförklaring av det första godkännandebeslutet och domstolens ogillande av överklagandet av tribunalens dom. Det framgår vidare av handlingarna i målet att kommissionen den 24 februari och den 18 april 2011 svarade på sökandens skrivelser angående vilka följder som dom T-452/04 (EU:T:2010:385) skulle medföra, att sammanträden hölls mellan sökanden och kommissionen i detta ärende den 14 februari och den 16 mars 2011, och att sökanden åter ingav sina synpunkter på det nya godkännandeförfarandet till den nya fullmaktshavaren genom skrivelse av den 20 april 2011 och till kommissionen genom skrivelse av den 27 april 2011.

- 180 Vidare har kommissionen i punkterna 15–22 i det angripna beslutet på ett klart och otvetydigt sätt angett sitt val att anta ett retroaktivt beslut samt att, som komplement, beakta faktiska omständigheter som inträffat efter den 30 juli 2004. Kommissionen såg bland annat till att, under dessa punkter, svara på sökandens argument vid det flertal meningsutbyten som den hade med kommissionen mellan den 30 september 2010 och den 13 maj 2011. När det gäller försäljningen av Eeditis till Planeta år 2008, angav kommissionen även på ett tillräckligt klart och otvetydigt sätt i punkterna 47 och 48 i det angripna beslutet skälen till varför den ansåg att denna vidareförsäljning var förenlig med Lagardères åtaganden.
- 181 Slutligen, när det gäller motiveringen till bedömningen av det villkor om oberoende som föreskrivs i dessa åtaganden, följer det av punkt 27 i det angripna beslutet att kommissionen ansåg att Wendel, vid tidpunkten för den ursprungliga ansökan om godkännande år 2004, var oberoende av Lagardère, eftersom det inte fanns några ägarförhållanden eller andra ekonomiska band mellan dessa båda företag. Denna motivering, som i sig är tillräcklig, kompletteras vidare av den precisering som gjorts i fotnot 10, som det hänvisas till i punkt 27 i det angripna beslutet, i vilken det anges att Wendel hade åtagit sig att se till att P., som var medlem i Lagardères tillsynsorgan, inte längre skulle sitta i Wendels styrelse (se punkt 158 ovan).
- 182 Den omständigheten att innehållet i denna fotnot meddelades sökanden först under tvisteförfarande påverkar inte konstaterandet i punkt 181 ovan. Om den som har fattat ett omtvistat beslut lämnar kompletterande förklaringar till en motivering som redan i sig är tillräcklig, omfattas inte dessa av institutionens fullgörande av motiveringsskyldigheten i strikt mening. De kan emellertid vara till hjälp vid unionsdomstolarnas interna kontroll av skälen till beslutet, genom att de gör det möjligt för institutionen att mer ingående redogöra för de skäl som ligger till grund för beslutet (dom av den 16 november 2000, Finnboard mot kommissionen, C-298/98, REG, EU:C:2000:634, punkt 46).
- 183 Av det ovan anförda följer att motiveringen till ett ifrågasatt beslut gör det möjligt för sökanden att på ett användbart sätt ifrågasätta dess grund och för tribunalen att utöva sin legalitetsprövning, såsom prövningen av de övriga grunderna för övrigt visar. Talan kan således inte bifallas på den sjätte grunden och talan ska följaktligen ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 184 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Sökanden har tappat målet och ska därför bära sina egna rättegångskostnader och ersätta kommissionens rättegångskostnader, inbegripet kostnaderna för det interimistiska förfarandet, samt Lagardères och Wendels rättegångskostnader, i enlighet med kommissionens, Lagardères och Wendels yrkanden.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (andra avdelningen)

följande:

- 1) **Talan ogillas.**
- 2) **Éditions Odile Jacob SAS ska ersätta rättegångskostnaderna, inbegripet kostnaderna för det interimistiska förfarandet.**

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 5 oktober 2014.

Underskrifter

Innehållsförteckning

BakgrundII – 2	2
Förfarande och parternas yrkandenII – 5	4
Rättslig bedömningII – 6	5
Upptagande till sakprövningII – 6	5
Prövning i sakII – 9	7
Den första grunden, avseende åsidosättande av artikel 266 FEUF och av principen om förbud mot retroaktiv tillämpningII – 9	7
– Huruvida den första grunden kan tas upp till sakprövningII – 10	7
– Åsidosättande av bestämmelserna i artikel 266 FEUFII – 11	8
– Åsidosättande av principen om förbud mot retroaktivitetII – 22	16
Den andra grunden, avseende att det angripna beslutet saknar rättslig grundII – 25	19
– Huruvida den andra grunden kan tas upp till sakprövningII – 26	19
– Huruvida det angripna beslutet saknar rättslig grundII – 26	19
Den tredje grunden, avseende felaktiga rättstillämpningar och uppenbart oriktiga bedömningar i den mån kommissionen beaktade uppgifter daterade efter den 30 juli 2004 och använde dem selektivtII – 27	20
Den fjärde grunden, avseende felaktiga rättstillämpningar och uppenbara felaktigheter i bedömningen av Wendels ansökanII – 29	21
Den femte grunden, avseende maktmissbrukII – 37	27
Den sjätte grunden, avseende avsaknad av motiveringII – 38	29
RättegångskostnaderII – 41	30